

BEGROTING 2020 EN MEERJARENRAMING 2021-2023

Vastgesteld door de regiораad
15 oktober 2019

BEGROTING 2020 IN ÉÉN OOGOPSLAG

Concessies Zaanstreek-Waterland

Sluiten van
inschrijvingsperiode en
gunning concessie

Bereikbaarheid MRA

Programma Samenbouwen aan bereikbaarheid in uitvoering

Activa GVB

Verdere instroming
van 15G

**Inclusieve
Mobiliteit**

Opstellen
van het
beleidskader

Verkeersveilig gedrag

Verkeerseducatie en diverse campagnes in alle gemeenten

Investeringssagenda
Smart Mobility

Uitwerken van diverse pilots

Onderzoeken naar Airportsprinter en doortrekken Noord/Zuidlijn

Investeringsagenda Mobiliteit - Studies

Duurzaamheid

Installatie van laadinfrastructuur

Concessie Amstelland – Meerlanden

Instroom van 2de tranche elektrische bussen

Verbetering
fietsnetwerk

Spoorpassage
Diemen

Concessie
Amstelland
Meerlanden

Concessies Zaanstreek- Waterland

KERNCIJFERS

Ministerie van
VWS

107 FTE

Programma resultaat
(€ 86 M)

€ 437 M

€ 553 M

Inclusief bod	Totale lasten
---------------	---------------

5 STRATEGISCHE OPGAVE

Van modaliteit naar mobiliteit: een betere integratie van bestaande vervoerwijzen

Naar een CO2-neutraal mobiliteitssysteem: meer aandacht voor duurzaamheid en leefbaarheid

Een prettige en veilige reis: meer aandacht voor comfort, beleving, veiligheid en informatie

Mobiliteit en omgeving passen bij elkaar: meer aandacht voor inpassing en ruimtelijke kwaliteit

Nabijheid van dagelijkse activiteiten versterken:
ondersteuning van verdichtingsopgaven

WIE

De Vervoerregio Amsterdam verbindt gemeenten en werkt aan een regio waar mensen vlot hun bestemming bereiken. De gemeenten:

Aalsmeer, Amstelveen,
Amsterdam,
Beemster, Diemen,
Edam-Volendam,
Haarlemmermeer,
Landsmeer, Oostzaan,
Ouder-Amstel,
Purmerend, Uithoorn,
Waterland, Wormerland
en Zaanstad,

vormen samen de
Vervoerregio Amsterdam

(x € miljoen)

Inhoudsopgave

Inleiding	4
ALGEMEEN	4
BESTUURLIJKE SPEERPUNTEN	4
Programma verkeer en vervoer	7
Investeringssagenda Mobiliteit	7
Amsteltram	9
Concessies	10
Beheer & Onderhoud Rail Infrastructuur	11
Activa GVB	12
Duurzaam en Slim	13
Onderzoek Studie en Samenwerking	15
Apparaatskosten	16
Overhead en algemene dekkingsmiddelen	18
Paragrafen	19
Financiering	19
Weerstandsvermogen en risicobeheersing	21
Bedrijfsvoering	24
Verbonden partijen	24
FINANCIËLE BEGROTING	25
Overzicht baten en lasten 2020	25
Overzicht incidentele baten en lasten	26
Ontwikkeling BDU-saldo 2020-2023	27
Meerjarenoverzicht 2024-2029	27
Overzicht baten en lasten per taakveld	28
Uiteenzetting financiële positie	29
Reserves 2018-2023	30
BIJLAGEN	31
Bijlage 1: Indicatoren	32
Bijlage 2: Overzicht achtergrondinformatie	33
Bijlage 3: Afkortingen en begrippen lijst	34
Bijlage 4: Grafische weergave programmabegroting 2020-2023 (incl. meerjarenbeeld)	35
Bijlage 5: Cijfers bij grafische weergave	36

Fotografie Wibeke Witting

INLEIDING

Voor u ligt de programmabegroting 2020 van de Vervoerregio. Met deze beknopte, informatieve programmabegroting brengt de Vervoerregio de lezer snel op de hoogte van haar activiteiten, de kosten die hiermee gemoeid zijn en de eventuele uitdagingen die de Vervoerregio kent. De programmabegroting bestaat uit een deel algemeen, het programma, de paragrafen, de bijlagen en het besluit. Het **deel Algemeen** gaat in op de algemene beleidsontwikkelingen die betrekking hebben op het totale programma en de financiële ontwikkelingen van de Vervoerregio. Verder worden de prioriteringsmethodiek en de consequenties hiervan op de voorliggende begroting toegelicht. Het **beleidsmatige deel** van de begroting is terug te vinden in het programma, dat onderverdeeld is in diverse sub-programma's (of activiteiten). Binnen het sub-programma wordt aangegeven wat de Vervoerregio gaat doen en hoeveel het mag kosten. In de **financiële begroting** worden meer details gegeven over de cijfermatige kant van de begroting. Hier wordt ook ingegaan op de financiële ontwikkeling van de Vervoerregio. De **paragrafen** zijn verplichte onderdelen, conform het Besluit begroten en verantwoording provincies en gemeenten (BBV). Als **bijlagen** bij de programmabegroting worden uitgebreide(re) financiële tabellen opgenomen, alsook een grafische weergave van de programmabegroting en de 10-jarige doorkijk.

ALGEMEEN

BESTUURLIJKE SPEERPUNTEN

De Amsterdamse regio is een van de pijlers van de Nederlandse economie en maakt een forse groei door. De verwachting is dat de komende jaren meer mensen zich zullen vestigen in deze regio, dat er meer arbeidsplaatsen zullen worden gecreëerd en dat het toerisme in deze regio ook een behoorlijke groei zal meemaken. Al met al een dynamische regio met veel kansen voor de economie, maar ook met veel vraagstukken en uitdagingen op het gebied van bereikbaarheid en leefbaarheid.

Het huidige mobiliteitssysteem staat steeds meer onder druk en, wanneer we niets doen, misschien wel binnen afzienbare tijd zijn grenzen bereiken. De regio staat dus voor een forse bereikbaar-

verleden werden de hoge(re) ambities opgevangen door de vooruit ontvanger BDU, maar werd er wel gewaarschuwd voor een kantelmoment tussen middelen en ambities. Dat kantelmoment komt er nu aan. Door een gedegen financieel beleid, een goede agendering en prioritering, en openheid naar de partners, zal de Vervoerregio zorgdragen dat de beschikbare middelen op een efficiënte en effectieve manier worden ingezet.

• **Werken aan verkeersveiligheid.** De afname van het aantal verkeersdoden stagneert. Het aantal ligt in de Vervoerregio al jaren rond de 30 verkeersdoden per jaar. Het aantal ernstige verkeersgewonden fluctueert en de laatste tijd is hier helaas weer sprake van een toename. De meeste ernstig gewonden vallen onder fietsers en gemotoriseerde tweewielers. Daarom is blijvende aandacht voor verkeersveiligheid nodig. De Vervoerregio streeft naar een reduc-

heidsopgave. Deze vraagt om een organisatie die de diverse partners verbindt om deze mobiliteitsvraagstukken aan te pakken. Ook wat betreft duurzaamheid en energie moeten de partners nauw samenwerken. De Vervoerregio is de verbindende organisatie die de partners samen brengt. Het einddoel een bereikbare regio die voorbereid is op zijn toekomst.

Vanuit de verschillende vraagstukken heeft de Vervoerregio haar visie bepaald en verder uitgewerkt in het Beleidskader Mobiliteit. Vanuit het Beleidskader, en de daarin genoemde strategische opgaven, heeft de Vervoerregio speerpunten benoemd voor 2020. Deze zijn grotendeels in lijn met de speerpunten van de begroting 2019.

• **Financieel perspectief:** De Vervoerregio heeft in de komende jaren een opgave om de ambities in lijn te brengen met de beschikbare middelen. Deze opgave die ze samen met haar partners oppakt, zal tot specifieke keuzes leiden. In het

tie van het aantal verkeersdoden en ernstig verkeersgewonden van 25% van het absolute aantal in 2020, ten opzichte van 2010. Dit streven wordt aangevuld met een strategie op langere termijn om ernstig verkeersslachtoffers te voorkomen. De verkeersveiligheid vergroten kan onder andere door het verbeteren van de infrastructuur ('duurzaam veilig'). We financieren projecten in de regio, zoals schoolzones, drempels en verkeerslichten, 30km zones en veilige oversteeplekken. Ook verkeerseducatie en gedragsbeïnvloeding leveren een bijdrage aan een verkeersveilige regio. Bij deze maatregelen heeft de Vervoerregio een rol als financier en regisseur.

• **Samen Bouwen aan Bereikbaarheid.** De Vervoerregio heeft een actieve sturende rol in het programma Samen Bouwen aan Bereikbaarheid van de MRA-partijen en het rijk om de bereikbaarheid van, naar en in de Metropoolregio

Amsterdam (MRA) te verbeteren. De partners werken aan een gemeenschappelijk beeld van de bereikbaarheidsopgave. De oplossingsrichtingen worden verkend door naar het gehele gebied te kijken en daarbij alle ontwikkelingen mee te nemen. Het programma is tweeledig: met de deelprogramma's 'Stedelijke Bereikbaarheid' en 'Slimme en Duurzame Mobiliteit' worden korte termijnmaatregelen getroffen zoals het verbeteren van toe- en afritten, een fietsaanpak op Schiphol, slimme logistiek en de samenwerking met werkgevers. Tegelijk worden de opgaven waar we op de langere termijn voor staan samen in beeld gebracht, zoals met het toekomstbeeld voor het openbaar vervoer. In omvangrijke Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport (MIRT)-studies is aandacht voor de bereikbaarheid op corridors zoals Amsterdam-Hoorn of die tussen Schiphol en Amsterdam-Zuid.

• **Zero-Emissie Mobiliteit.** Met het programma Zero-Emissie Mobiliteit stimuleert de Vervoerregio de overgang naar de mobiliteit van de toekomst. We verminderen de uitstoot van schadelijke stoffen en werken aan schonere lucht en stiller verkeer. De Vervoerregio is opdrachtgever van het regionale en stedelijke openbaar vervoer in vijftien gemeenten en heeft hiermee direct invloed op het verduurzamen van het openbaar vervoersysteem (bus, tram en metro). Op de korte termijn zorgen we voor de inzet van emissievrije voertuigen in de vervoerconcessies en onderzoeken we hoe de laadinfrastructuur een plek krijgt.

• **Smart Mobility.** Met onderzoeken, experimenten en projecten op het gebied van Smart Mobility in de vijftien gemeenten van de Vervoerregio krijgen we zicht op digitale ontwikkelingen en innovaties, en wat deze kunnen bijdragen aan onze beleidsdoelstellingen. Daarmee komen mogelijke ongewenste ontwikkelingen in beeld, zodat we op tijd kunnen bijsturen.

• **Inclusieve Mobiliteit.** De Vervoerregio stelt het Beleidskader Inclusieve Mobiliteit (BIM) op met daarin ambities om het mobiliteitssysteem inclusiever te maken. De ambities in het BIM worden vertaald naar een concreet uitvoeringsprogramma voor de komende jaren. De activiteiten in dit programma zorgen ervoor dat het mobiliteitssysteem toegankelijker wordt voor reizigers. Meer reizigers kunnen op deze manier zelfstandig gebruik maken van het mobiliteitssysteem. Daarnaast biedt het BIM de mogelijkheid om de samenwerking tussen het openbaar vervoer en het doelgroepenvervoer te stimuleren. Nader onderzoek is nodig om deze complexe samenwerking mogelijk te maken in de toekomst.

PRIORITERING

De Vervoerregio ontvangt vanuit het rijk middelen volgens de Wet BDU verkeer en vervoer. Deze middelen fluctueren rond de € 400 miljoen per jaar (incidentele baten niet meegerekend). Met deze middelen dient de Vervoerregio haar wettelijke verplichtingen te vervullen (wet lokaal spoor, Wet Personenvervoer en wet BDU verkeer en vervoer). De Vervoerregio is zich ervan bewust dat er geïnvesteerd moet blijven worden in infrastructurele projecten. In combinatie met de hoge(re) uitgaven voor beheer en onderhoud van Railinfrastructuur en de beoogde uitgaven voor (Zero-Emissie) vervangingsinvesteringen zorgt dit voor de nodige uitdagingen op het gebied van de beschikbare middelen. Daar staat tegenover dat het voor de Vervoerregio een uitdaging is om de uitgaven voor infrastructurele projecten per jaar goed in te schatten. We zien dat grote projecten later dan gepland worden uitgevoerd, daarnaast is de Vervoerregio afhankelijk van de opdracht gevende partijen wat betreft informatie inzake planning (en dus kasrhythmes).

Onze betrokkenheid start steeds vroeger in het planvormingsproces van een opgave of bereik-

baarheidsmaatregel. Die vroege betrokkenheid zorgt niet direct voor een hard beslag op de middelen, maar houdt er wel rekening mee dat uitgaven ooit gedaan moeten worden. De kosten van de totale ambitie komt zo in beeld. Wanneer al deze ambitie wordt afgezet tegen de beschikbare structurele financiële middelen (BDU-uitkering) geeft dit duidelijk weer dat de Vervoerregio keuzes zal moeten maken of een oplossing moet zoeken om de baten te vergroten.

Om de keuzes te kunnen onderbouwen is een prioriteringsmethodiek ontwikkeld. De methodiek is een hulpmiddel om de verschillende maatregelen met elkaar te vergelijken op basis van maatschappelijk resultaat, kosteneffectiviteit, noodzaak en draagvlak. Het streven is om zo breed mogelijk te prioriteren: van infrastructurele maatregelen tot bijvoorbeeld verkeerscampagnes en de aanschaf van nieuwe trams en metro's. Projecten in de realisatiefase worden hierbij niet meegenomen, daarover zijn al harde financiële afspraken met gemeenten gemaakt. Met de prioriteringsmethodiek kan de Vervoerregio keuzes voorleggen aan de regio's. Dit gebeurt op basis van een objectieve beoordeling ten aanzien van het beleidskader. Daar waar de prioritering van bereikbaarheidsmaatregelen een effect heeft op de eventuele bijdrage van de Vervoerregio wordt dit met de partners besproken. Dit is een apart proces naast het tot stand komen van de begroting.

FINANCIËEL PERSPECTIEF

De BDU-bijdrage vanuit het rijk stijgt niet en er zijn geen directe signalen dat deze in de komende periode gaat stijgen. Door in het verleden op een goede manier beschikbare BDU te besteden aan de grote investeringen voor activa voor van het openbaar vervoer, heeft de Vervoerregio een mooie besparing op rentekosten gemaakt. Maar in een wereld met alsmaar meer reizigers en

een toenemende druk op de capaciteit, is deze besparing al snel weer uitgegeven aan diverse bereikbaarheidsmaatregelen.

Net zoals in vorige jaren blijft de Vervoerregio investeren in de bereikbaarheid van deze regio. Door het in stand houden en uitbreiden van het OV-netwerk via investeringen in infrastructuur, beheer en onderhoud en activa, maar ook door investeringen in diverse kleine en grote infrastructurele projecten. In de Investeringsagenda geeft hier meer inzicht in.

Voor de Vervoerregio staat het als een paal boven water dat er vooral moet worden ingezet op goed openbaar vervoer. Dat zorgt er namelijk voor dat zoveel mogelijk reizigers op een zo snel mogelijke manier op hun bestemming komen. Daarnaast wil de Vervoerregio fietsnetwerken optimaliseren, waarbij veiligheid ook een grote rol speelt. Het faciliteren van de auto via diverse investeringen is nog steeds van essentieel belang, maar wijzigt ook door het toenemend gebruik van elektrische voertuigen. Dit vraagt om een ander soort beleid met meer aandacht voor het faciliteren en vergroten van het elektrische wagenpark.

De activiteiten die volgen uit de ambities & opgaven moeten passen in het meerjarenperspectief van de Vervoerregio. Met de huidige BDU-middelen zal de Vervoerregio keuzes moeten maken. Waar dient het zwaartepunt van de bijdragen te liggen en hoe verhoudt zich dat tot de diverse wensen van de 15 deelnemende gemeenten binnen de Vervoerregio?

Met betrekking tot de vrij besteedbare ruimte geeft de 10-jarige doorkijk aan dat er slechts vanaf 2023 zicht is op vrije ruimte binnen de begroting. Een groot deel van de te besteden bedragen tot en met 2023 (en ook 2024) ligt vast via afgegeven beschikkingen voor projecten in realisatie, convenanten van BORI/MVP, beschikkingen ten aanzien van investeringen activa (15G en M7), en de concessies die al verleend zijn.

In deze rubrieken is er weinig tot geen ruimte om het voor minder te doen. Om inzichtelijk te maken hoeveel vrije ruimte er is in een bepaald begrotingsjaar, is een aparte regel toegevoegd aan het meerjarenbeeld. Door het expliciet maken van deze vrije ruimte in de begroting is duidelijk dat de Vervoerregio tot 2023 weinig tot geen vrije ruimte heeft.

In het sub-programma Investeringsagenda (IA) Mobiliteit wijzigt het beeld van de vrije ruimte naargelang de voortgang van projecten. Op peildatum 2 mei heeft de Vervoerregio een totaal van € 321 miljoen aan projecten in de realisatiefase tussen 2019 en 2023. De Vervoerregio heeft in jaarschijven 2019 tot en met 2023 een totaal van € 588 miljoen begroot. Het verschil wordt ingevuld door projecten die in de komende jaren promoveren vanuit diverse fases richting de realisatiefase.

Met alle ontwikkelingen op het gebied van verstedelijking, technologie en mobiliteit blijft het in kaart brengen van de totale ambities in de komende 10 jaar een uitdagende opgave.

De programmabegroting laat een negatief programmaresultaat van 2020 tot en met 2022 zien, dat ten laste komt van het vooruit ontvangen BDU-fonds. Dit fonds daalt aanzienlijk in deze jaren. Het onttrekken van gelden uit het fonds voor de exploitatie, is waar het fonds voor bedoeld is en kan zolang het saldo positief is. Dit BDU-saldo zal, wanneer de Vervoerregio geen lening aangaat voor de uitstaande busleningen, negatief worden. Dit heeft dan tot gevolg dat de Vervoerregio keuzes in het programma Verkeer & Vervoer zal moet gaan maken.

In de uitwerking van de begroting wordt per (sub) programma's een verdere specificatie van de baten & lasten gepresenteerd. In de financiële begroting zijn de baten en lasten toegelicht.

Tabel 1 Saldo Baten & Lasten (x € 1.000)

Programma's	JR 2018*	2019**	2020	2021	2022	2023
Verkeer & Vervoer	(404.001)	(502.182)	(471.850)	(388.750)	(386.641)	(363.806)
Overhead	(6.218)	(8.895)	(9.129)	(9.209)	(9.259)	(9.209)
Algemene dekkingsmiddelen	429.468	396.264	395.117	395.117	395.117	395.117
Toevoeging/Onttrekking reserves	(60)	(1.460)	1.340	(60)	(60)	(60)
Verrekening met BDU	19.189	(116.273)	(84.522)	(2.901)	(843)	22.043

Tabel 2 Ontwikkeling fonds BDU (x € 1.000)

Ontwikkeling BDU-fonds	JR 2018*	2019**	2020	2021	2022	2023
Beginstand	188.330	207.437	91.224	6.642	3.800	2.957
Beschikte jaarbijdrage	406.372	416.741	412.331	403.299	403.299	395.117
Totaal Beschikbare BDU	594.702	624.238	503.555	409.940	407.099	398.075
Inzet BDU	(387.206)	(533.014)	(496.853)	(406.200)	(404.142)	(373.075)
Eindstand fonds BDU	207.497	91.224	6.702	3.800	2.957	25.000

Tabel 3 Liquiditeitsprognose (x € 1.000)

Liquiditeitsprognose	JR 2018*	2019**	2020	2021	2022	2023
Beginstand Liquide Mid-delen	186.977	186.977	22.777	4.215	1.773	990
Kasstroom uit financie-ringsactiviteiten	71.000	71.000	7.300	(30.700)	9.000	9.000
Kasstroom uit exploita-tie-activiteiten	(235.200)	(235.200)	(85.862)	(2.841)	(783)	22.103
Kasstroom uit aangegane financiering	0	0	60.000	31.100	(9.000)	(9.000)
Eindstand Liquide Midde-len bij financiering	186.977	22.777	4.215	1.773	990	23.093

BELEIDSBEGROTING

De Vervoerregio kent drie programma's: Het programma Verkeer & Vervoer, Overhead en Algemene Dekkingsmiddelen. Binnen het programma Verkeer & Vervoer onderscheidt de Vervoerregio diverse sub-programma's. Deze dragen allen bij aan de strategische doelstellingen die beschreven staan in het beleidskader Mobiliteit.

De strategische opgaven van de Vervoerregio zijn:

- Van modaliteit naar mobiliteit: een betere integratie van bestaande vervoerbewijzen
- Naar een CO2-neutraal mobiliteitssysteem: meer aandacht voor duurzaamheid en leefbaarheid
- Veilig en prettig van deur tot deur: meer aandacht voor comfort, beleving, veiligheid en informatie
- Mobiliteit en omgeving passen bij elkaar: meer aandacht voor inpassing en ruimtelijke kwaliteit
- Nabijheid van dagelijkse activiteiten: ondersteuning van verdichtingsopgaven

De strategische opgaven en de daarbij horende beleidsuitgangspunten worden in samenhang vertaald naar maatregelen en projecten. De beleidsuitgangspunten bieden de basis voor

- De nieuwe openbaar vervoerconcessies, waarbij aandacht is voor de hele reis en de duurzaamheidsopgave
- De nieuwe investeringsagenda's of gebiedsagenda's, waar maatregelen in samenhang bekeken worden;
- Het toepassen van de prioriteringsmethodiek

PROGRAMMA VERKEER EN VERVOER

INVESTERINGSAGENDA MOBILITEIT

De Vervoerregio verlegt de aandacht steeds meer van modaliteit naar mobiliteit. Dat doen we om beter in te kunnen spelen op de grote ruimtelijke ontwikkelingen in onze gemeenten: meer vanuit de behoefte aan bereikbaarheid van een gebied in plaats van apart vanuit ov, weg of fiets. In 2019 bundelen we de aparte investeringsagenda's tot één samenhangende Investeringsagenda Mobiliteit. Deze Investeringsagenda is de nadere uitwerking van het Beleidskader Mobiliteit van de Vervoerregio Amsterdam. Hierin stellen we als doel om de financiële middelen zo optimaal mogelijk te benutten. We laten zien waarin de

Het programma Verkeer & Vervoer bestaat uit diverse sub-programma's en de daarbij horende apparaatskosten. Volgend op de Wettelijke regels begroting (BBV) worden de apparaatskosten als een separate rubriek opgenomen. Per sub-programma wordt uitgelegd wat de Vervoerregio wil bereiken en wat ze daarvoor gaat doen. Hoeveel het gaat kosten en wat de (incidentele) baten zijn worden tevens per sub-programma aangegeven.

Vervoerregio investeert, wanneer dat gebeurt en wat dat oplevert. De Investeringsagenda Mobiliteit wordt jaarlijks samen met gemeenten en andere uitvoerende partijen bijgesteld en tegelijk met de programmabegroting aan de regio raad ter besluitvorming voorgelegd.

Met de Investeringsagenda Mobiliteit zetten we de projecten en maatregelen uit de oude Investeringsagenda's Weg, OV, Fiets en Verkeersveiligheid voort, en vertalen we nieuwe beleidsopgaven in nieuwe initiatieven. We werken en betalen mee aan de verbeteringen in de doorstroming van het OV, het verkeersveilig maken van onze wegen, hoogwaardige fietsroutes en -stallingen bij stations en bij het verhelpen van knelpunten

Economische
en sociale
ontwikkeling

Leefkwaliteit

Duurzaamheid

in het wegennet. We doen dit meer en meer in samenhang van opgaven. Binnen de investeringsagenda verzorgt de Vervoerregio het programmamangement en start samen met de partners nieuwe projecten. De Vervoerregio voert ook zelf verkenningen en planstudies uit.

De bereikbaarheidsmaatregelen worden in samenhang afgewogen om niet de modaliteit, maar de mobiliteit (de reis van deur tot deur) centraal te stellen. Bij het beoordelen van de juiste oplossingen kijken we nadrukkelijk naar de CO2-balans, de aangename beleving van de reis en naar hoe een vervoerswijze passend is bij de omgeving. We gebruiken het Beleidskader Mobiliteit daarbij niet als blauwdruk, wel als kompas:

het geeft richting aan onze huidige en toekomstige activiteiten en investeringen. We blijven dus investeren in een goede bereikbaarheid, en respecteren daarbij de afspraken met onze partners over de lopende projecten. Met deze nieuwe koers houden we de regio Amsterdam economisch sterk en aantrekkelijk voor haar inwoners en bezoekers.

Wat gaan we daarvoor doen in 2020

De Investeringsagenda Mobiliteit bevat een brede en omvangrijke lijst met initiatieven, projecten en maatregelen die per gemeente zijn gerangschikt en optellen tot een investeringsvolume van meer dan €100 miljoen per jaar in de periode tot en met 2023. Veel van de belangrijke projecten die nu en in de komende tijd in uitvoer gaan zijn mobiliteitsprojecten die zowel de doorstroming van het OV en/of de weg verbeteren, verbeteringen voor de fiets (zoals tunnels en fietsparkeervoorzieningen) en verkeersveiligheidsmaatregelen bevatten. Dit zien we bijvoorbeeld bij de aanleg van het HOVASZ-project waarbij een busbaan en snelfietsroute tegelijk worden gerealiseerd en de verkeersveiligheid bij oversteken wordt aangepakt. Maar ook bij de ongelijkvloerse oplossingen bij het spoor in Diemen en Zaanstad (Guissweg) en op knooppunten zoals het recent opgeleverde Amstelstation of het busstation in Amstelveen.

Het vergroten van de verkeersveiligheid kan onder meer door het verbeteren van de infrastructuur (Duurzaam Veilig). Dat doen we door het financieren van projecten in de regio. Denk daarbij aan schoolzones, drempels en verkeerslichten, 30km zones en veilige oversteekplekken. Ook verkeerseducatie en gedragsbeïnvloeding leveren een bijdrage aan een verkeersveilige regio. In het programma 'Samen Bouwen aan Bereikbaarheid' werken we samen met het rijk aan bereikbaarheidsmaatregelen in de Metropoolregio Amsterdam (MRA). Achtergrond hierbij is de verdere groei met ruim 250.000 woningen tot

2040. Die maatregelen die hiervoor nodig zijn, krijgen hun plek in de Investeringsagenda. De Voorregio draagt ook actief bij aan kosten voor projectenstudies. Deze vallen onder de investeringsagenda mobiliteit. Het kan daarbij gaan om bijdragen van de Voorregio aan studies waarvoor het opdrachtgeverschap ligt bij één van onze partners of waarvoor het opdrachtgeverschap bij de Voorregio ligt.

Ramingswijze Investeringsagenda Mobiliteit

In de Investeringsagenda Mobiliteit staan alle mobiliteitsprojecten waaraan de Voorregio wil gaan bijdragen, of al aan bijdraagt, opgenomen. Deze agenda is een gezamenlijk product van de Voorregio en de gemeenten. De Investeringsagenda presenteert daarmee de totale ambitie, waarbij de begroting vooral de beschikbare budgetten weergeeft.

In de cijfers opgenomen in de begroting 2020, is uitgegaan van scenario III uit de kadernota 2020. Dit wil zeggen dat de Voorregio voor kleine projecten en mutaties (< € 5 miljoen) een budget raamt van € 30 miljoen en voor projectstudies in verkenningen of planstudiefase € 4 miljoen. Deze zijn gebaseerd op ervaringscijfers over de afgelopen jaren. Voor de overige bedragen is gekeken naar de projecten uit de Investeringsagenda Mobiliteit die in 2020 naar onze inschatting een beslag kunnen leggen op de beschikbare middelen van de Voorregio. Dit zijn projecten die nu of in de komende maanden via een promotiebesluit in de realisatiefase terechtkomen. In de raming van de begroting is binnen de post 'Investeringsagenda Mobiliteit' rekening gehouden met een bepaalde mate van over- en onderbesteding. Deze keuze is ook gemaakt op basis van eerdere ervaringen. Hierdoor we weten dat niet alle projecten binnen de vooraf gestelde planning en budgetten uitgevoerd zullen worden. Het is een saldo van projecten die sneller worden uitgevoerd dan verwacht en projecten die tussentijds sneuvelen, waardoor eerder gereserveerde middelen vrijkomen.

De totale omvang van de ambitie en daarbij horende investeringen in deze investeringsagenda laat zien dat de Voorregio keuzes moet maken ten aanzien van het beschikbare budget. Het kan ertoe leiden dat we sommige opgaven later in de tijd moeten uitvoeren. Het toepassen van de prioriteringsmethodiek helpt hierbij. Samen met de partners kijken we intussen ook naar het vergroten van de rijksbijdragen en andere inkomstenbronnen, en het aangaan van een overeenkomst met het rijk om bijdragen eerder te laten uitkeren of later af te kunnen lossen. Om ervoor te zorgen dat er op een adequate manier wordt omgegaan met de beschikbare middelen, treedt de Voorregio, waar nodig, in gesprek met de deelnemende gemeenten.

Wat mag dat kosten?

Tabel 4 IA Mobiliteit | Baten & Lasten (x € 1.000)

IA Mobiliteit	JR 2018*	2019**	2020	2021	2022	2023
IA Uitvoeringsbudgetten	83.434	124.310	136.000	116.000	96.000	96.000
IA Studies	0	4.000	4.000	4.000	4.000	4.000
Totaal Lasten IA Mobiliteit	83.434	128.310	140.000	120.000	100.000	100.000
Bijdragen 3'den						
BDU Absoluut	8.489	21.443	17.214	8.181	8.181	0
Totaal Baten IA Mobiliteit	8.489	21.443	17.214	8.181	8.181	0
Saldo IA Mobiliteit	(74.945)	(106.867)	(122.786)	(111.819)	(91.819)	(100.000)

AMSTELTRAM

De Vervoerregio is opdrachtgever voor de uitwerking en de realisatie van de Amsteltram: de ombouw van de Amstelveenlijn en de verlenging naar Uithoorn (Uithoornlijn). De Amsteltram zorgt voor kortere reistijden van deur tot deur. Het versterken van het OV-netwerk levert een bijdrage aan het reduceren van de CO2-uitstoot. Aandacht is er voor beleving en inpassing in de omgeving. De Amsteltram vergroot de nabijheid van het Zuiden van de regio en zorgt voor een kosten efficiënter mobiliteitssysteem.

Wat gaan we doen in 2020

Amstelveenlijn:

In maart 2019 is conform de planning lijn 51 definitief uit dienst gehaald en ging de aannemer langs het gehele zuidelijke tracé (Amstelveen Centrum – Westwijk) aan de slag met de ombouw. Wanneer de overige geplande buitendienstelingen (TBGN) van lijn 51 in 2019 volgens planning verloopt zal in het 1e kwartaal 2020 een groot deel van de ombouw van de infra gereed zijn. De realisatie van het opstelrein is door een grote planwijziging 4 maanden opgeschoven (oplevering verwacht mei 2020) waardoor pas medio 2020 het test- en proefbedrijf (OTO) van GVB kan starten. Ondanks de vertraging bij het opstelrein is de verwachting nog steeds dat in 4e kwartaal 2020 de Amstelveenlijn in exploitatie kan gaan. In het 1e kwartaal 2021 zal het overdrachtsdossier gereed worden gemaakt en zal na financiële afwikkeling van alle werkzaamheden decharge voor de projectorganisatie van de Amstelveenlijn plaatsvinden. Een deel van de projectorganisatie gaat daarna door met de realisatie van de verlenging naar Uithoorn.

Uithoornlijn:

Conform planning wordt in 2019 het aanbestedingsdossier opgesteld en vindt de aanbesteding plaats, waarna in het eerste kwartaal van 2020 wordt het hoofdcontract gegund. Na gunning zullen de ontwerpwerkzaamheden van de aannemer starten. De uitvoeringswerkzaamheden zullen, zoals nu gepland, duren tot het vierde kwartaal van 2023. De verwachte start van de exploitatie is in de zomer van 2024.

Wat mag dat kosten?

Tabel 5 Amsteltram | Baten & Lasten (x € 1.000)

AMSTELTRAM	JR 2018*	2019**	2020	2021	2022	2023
Amstelveenlijn	18.052	109.981	81.796	7.220	62.424	0
Uithoornlijn	1.073	3.000	7.000	24.000	24.000	10.331
Totaal Lasten	19.126	112.981	88.796	31.220	86.424	10.331
Bijdragen 3'den	(9.654)	25.673	15.404	0	25.673	3.064
BDU Absoluut						
Totaal Baten	(9.654)	25.673	15.404	0	25.673	3.064
Saldo	(28.779)	(87.308)	(73.392)	(31.220)	(60.751)	(7.267)

CONCESSIONS

De Vervoerregio is opdrachtgever van het stads- en streekvervoer in de vijftien vervoerregio's. Hiervoor verleent de Vervoerregio concessies aan vervoerbedrijven en subsidie voor de exploitatie van het openbaar vervoer. Het gaat om openbaar vervoer per bus, tram en metro. De Vervoerregio kent 4 concessiegebieden: Amsterdam, Amstelland-Meerlanden, Waterland en Zaanstreek. De concessies worden op basis van de Wet Personenvervoer aanbesteed, met uitzondering van Amsterdam. Deze wordt onderhands gegund. Het openbaar vervoer moet voldoen aan bepaalde kwaliteitseisen, die per concessie worden vastgesteld in programma's van eisen. De Vervoerregio streeft naar een groei van het aantal reizigerskilometers en klantwaardering van haar vervoerders van een 7,8 of hoger en in Amsterdam een 7,5. De klantwaardering wordt gemeten via de landelijk jaarlijkse klantenbarometer.

Wat gaan we daarvoor doen in 2020

- De Vervoerregio monitort of de vervoerders zich houden aan de afspraken die in de concessiedocumenten zijn vervat. Er worden boetes opgelegd of bonussen toegekend als hier aanleiding voor is. Ook toetst de Vervoerregio de voorstellen van vervoerders voor wijzigingen in het lijnennet, aan de vervoerkundige eisen voor de concessies, de wensen van de gemeenten en van het dagelijks bestuur van de Vervoerregio;
- Binnen de concessies zorgt de Vervoerregio voor de uitrol van Zero-Emissie-bussen en de daarbij horende laadinfrastructuur. Het regionale bestuursakkoord Zero-Emissie schetst hiervoor de nodige kaders. De Vervoerregio treedt hier voornamelijk op als regisseur en financier.

- Na de grote wijzigingen in het lijnennet 2018 (bij de start van de Noord-Zuidlijn) zijn er in 2020 geen vergelijkbare grote wijzigingen te verwachten. Wel zijn relatief beperkte wijzigingen mogelijk, zodat het openbaar vervoer goed blijft aansluiten op de wensen van de reizigers en de vervoergroei. De vervoerbedrijven presenteren jaarlijks hun voorstellen voor wijzigingen in vervoerplannen. Deze vervoerplannen worden daarna uitgewerkt in concrete dienstregeling.

- Voor de concessie Amstelland-Meerlanden is eind 2020 de instroom van een tweede tranche elektrische bussen voorzien. Omdat elektrische bussen minder flexibel kunnen worden ingezet dan dieselbussen, zal Connexxion naar verwachting bij ingang van het dienstregelingsjaar 2021 (december 2020) met voorstellen komen die meer impact hebben op het lijnennet dan gebruikelijk.
- Met betrekking tot de aanbesteding Zaanstreek-Waterland wordt in 2020 de inschrijvingsperiode gesloten en start de beoordeling en gunning van de concessie (gunning voorzien eind juni 2020). Daarna zal de implementatieperiode van start gaan.

Wat mag dat kosten? Wat mag dat kosten?

Tabel 6 Concessies | Baten & Lasten (bedragen in x € 1.000)

CONCESSIONS	JR 2018*	2019**	2020	2021	2022	2023
Amsterdam (Exploitatie)	48.463	30.260	21.503	17.163	9.741	5.598
Amstelland Meerlanden	44.612	45.557	45.360	45.360	45.360	44.818
Waterland	20.166	19.332	19.432	19.536	19.536	19.536
Zaanstreek	12.331	12.628	12.628	12.628	12.628	12.628
Buurtbussen	244	221	221	221	221	221
Innovatiefonds	466	1.000	1.000	934	0	0
Kosten Reizigersadviesraad	55	0	0	0	0	0
Proefritten NZL en AVL	9.730	0	0	0	0	0
R-net Uitvoeringskosten	165	1.100	1.100	1.100	1.100	0
Totaal Lasten	136.232	110.098	101.244	96.942	88.586	82.801
Bijdragen 3'den BDU Absoluut	14.922	6.035	6.035	5.035	5.035	5.035
Totaal Baten	14.922	6.035	6.035	5.035	5.035	5.035
Saldo	(121.310)	(104.063)	(95.209)	(91.907)	(83.551)	(77.766)

BEHEER EN ONDERHOUD RAIL INFRASTRUCTUUR

De beschikbaarheid van goede, functionele en veilige infrastructuur voor metro en tram is essentieel voor het vervoer van reizigers. Het beheer en onderhoud van de metro – en tram infrastructuur wordt gesubsidieerd door de Vervoerregio en geregisseerd door de gemeente Amsterdam. De prestaties van het metro – en tramnetwerk zijn goed, de bijhorende kosten zijn echter hoog. Aandacht voor dit systeem en de betaalbaarheid ervan is de komende jaren daarom cruciaal. Voor het beheer en onderhoud rail infrastructuur (BORI) en het Meerjaren Vervangingsprogramma Metro (MVP) zijn convenant afspraken gemaakt ten aanzien van het totale programma. Het convenant BORI loopt af in 2024 en het MVP-convenant in 2032.

Wat gaan we daarvoor doen in 2020

Op basis van de aanbevelingen uit een onderzoek uit 2018 over de verhouding tussen de kosten en de geleverde prestaties maakt de Vervoerregio afspraken met de gemeente Amsterdam. Dit vanuit haar rol als beheerder over verbetering op het gebied van effectiviteit, financiële beheersing, transparantie en sturingsmogelijkheden. Daarnaast is de Vervoerregio met de Metropoolregio Rotterdam Den Haag (MRDH) aan het verkennen wat we van elkaar kunnen leren op het gebied van beheer & onderhoud. Samen met de gemeente Amsterdam en GVB werken we verder aan de verbetering van de prestatie indicatoren over de beschikbaarheid, functionaliteit, veiligheid en financiën.

Wat mag dat kosten?

Tabel 7 BORI/MVP | Baten & Lasten (x € 1.000)

BORI/MVP	JR 2018*	2019**	2020	2021	2022	2023
Beheer & Onderhoud	80.000	91.265	87.955	86.441	85.770	85.804
Meerjaren Vervangingsprogramma	69.233	82.121	55.271	27.159	23.470	22.909
Totaal Lasten	149.233	173.386	143.226	113.600	109.240	108.713
Bijdragen 3'den						
BDU Absoluut						
Totaal Baten						
Saldo	(149.233)	(173.386)	(143.226)	(113.600)	(109.240)	(108.713)

ACTIVA GVB

De reizigersaantallen in het Amsterdamse OV groeit de laatste jaren gestaag. Hierdoor loopt het OV-systeem op steeds meer plekken tegen capaciteitsgrenzen aan. Bij voortzetting van het bestaand beleid blijven reizigersaantallen toenemen. Daarnaast staat er voor de komende jaren een aantal ontwikkelingen op stapel in de vorm van nieuwe lijnen (Amstelveenlijn en Uithoornlijn), en zijn er toekomstige woningbouwlocaties (Havenstad) en liggen er diverse ontwikkelingen in de stad in het verschiet (autoluwe binnenstad). Ook zal de transitie naar elektrisch vervoer grote impact hebben op het busvervoer: voor elektrische bussen zijn extra investeringen in materieel en laadinfrastructuur nodig. De beschreven ontwikkelingen zijn bepalend voor de materieelbehoefte in de komende 10 jaar. Verwacht mag worden dat de behoefte aan nieuw materieel neemt: met name meer en grotere railvoertuigen en elektrische bussen. De Vervoerregio draagt bij aan de investeringen die GVB doet vanuit de Activa BV. Het gaat om bedragen die variëren van tientallen tot honderden miljoenen die in het verleden rechtstreeks via kapitaallastenvergoeding beschikbaar werden gesteld.

Wat gaan we daarvoor doen in 2020

Toekomstplannen GVB Activa BV
GVB Activa BV stelt jaarlijks een meerjarenplan (MJP) op waaruit de materieelbehoefte voor de komende tien jaar blijkt. In 2018 heeft het Dageraad Bestuur het meerjarenplan afgewezen en GVB gevraagd een verbeterd plan te maken, en hierbij de Vervoerregio te betrekken. Dit traject is inmiddels gestart en moet leiden tot een levering van een verbeterd meerjarenplan vlak voor de zomer 2019.

Bestaande plannen GVB Activa BV

Op dit moment zijn binnen het activa domein de bestellingen voor het nieuwe M7 en 15G materieel lopende zaken en het meest in het oog springend. Hiervan zijn er 30 resp. 63 besteld. Het traject om de optie-aantallen te bepalen loopt op dit moment met GVB. Dit betreft maximaal 30 (M7) respectievelijk 60 stuks (15G).

Naar verwachting zal Amsterdam zich de komende jaren verder ontwikkelen. Het aantal inwoners, arbeidsplaatsen en het toerisme groeit en zal leiden tot extra mobiliteit. Ook beleidskeuzes, zoals Autoluw, hebben een impact op de totale mobiliteit in Amsterdam en de omliggende regio. Het openbaar vervoer is een van de mogelijke middelen die ingezet kan worden om deze groei in mobiliteit op te vangen. In de ontsluiting van nieuwbouwwijken speelt het openbaar vervoer, samen met de fiets, een steeds belangrijker rol.

Om deze rol waar te maken is voldoende capaciteit nodig. GVB onderzoekt op dit moment specifiek voor de tramlijnen in hoeverre er extra voertuigen nodig zijn om naast de huidige exploitatie, netwerkitbreidingen te kunnen uitvoeren. Voor deze extra voertuigen die uit de optie besteld kunnen worden, moet aanvullende financiering gevonden worden. Naar verwachting rond GVB het onderzoek de komende maanden (2019) af. Uit het resultaat moet blijken of er aanvullende voertuigen nodig zijn en als dat het geval is, hoe veel voertuigen geadviseerd wordt uit de optie te bestellen.

Wat mag dat kosten?

De onderstaande bedragen betreffen de kapitaallasten (vergoeding voor afschrijving – en rentekosten) van de verwachte investeringen. De kapitaallasten vangen aan zodra de voertuigen in bedrijf zijn genomen.

Tabel 8 Investerings Activa | Baten & Lasten (x € 1.000)

Activa GVB	JR 2018*	2019**	2020	2021	2022	2023
Strategische Activa	0	0	0	0	0	0
15G trams incl. havenstraat	11.600	11.600	5.000	5.000	13.935	17.424
M5/M6 Metro's	0	0	0	0	0	0
M7 Metro's	2.410	2.410	2.615	4.918	2.202	2.402
Overige strat.activa	153	153	431	2.347	3.385	4.414
Totaal Lasten	18.791	14.163	8.046	12.265	19.522	24.240
Bijdragen 3'den						
BDU Absoluut						
Totaal Baten						
Saldo	(18.791)	(14.163)	(8.046)	(12.265)	(19.522)	(24.240)

DUURZAAM EN SLIM

Het sub-programma Duurzaam & Slim bestaat uit vier onderdelen: de Investeringsagenda Smart Mobility, het MRA-programma Smart Mobility, Programma Zero-Emissie Mobiliteit en de OV-coach als onderdeel van het beleidsterrein inclusieve mobiliteit. Dit sub-programma is gericht op innovatieve en duurzame oplossingen voor de bereikbaarheidsmaatregelen in de vervoerregio Amsterdam.

Wat gaan we daarvoor doen?

Investeringsagenda Smart Mobility

De Investeringsagenda Smart Mobility is erop gericht onderzoeken, pilots en projecten op het gebied van Smart Mobility mogelijk te maken in de vijftien vervoerregio's. Via de investeringsagenda Smart Mobility willen we zicht krijgen op de technologische ontwikkelingen en wat deze kunnen bijdragen aan onze beleidsdoelstellingen. We vergroten onze kennis op het gebied van Smart Mobility en zijn daarmee in staat om onze gemeenten te faciliteren en te ondersteunen. Niet alleen met financiële middelen, maar ook met kennis en door te leren van elkaar. Hierbij houden we scherp voor ogen dat Smart Mobility geen doel op zich is, maar moet bijdragen aan de vijf strategische opgaven, ambities en doelstellingen van de Vervoerregio. Er wordt nauw samengewerkt met het programmamteam van het MRA-programma Smart Mobility.

Een greep uit de projecten voor 2020

- Mobility as a Service (MaaS) pilot Zuidas: Pilot in combinatie met gemeente Amsterdam en het ministerie IenW, waarbij reizigers van en naar de Zuidas worden verleid andere keuzen te maken dan het nemen van de auto tijdens de werkzaamheden rondom Zuidasdok.

- MaaS Pilot Bewoners: Pilot waarbij in samenwerking met inwoners wordt gewerkt aan het vormgeven van een MaaS-dienst op basis van hun wensen
- GALA-lab: drietal logistieke living labs in de regio Amsterdam, waarbij wordt ingezet op het koppelen van logistieke stromen en innovatief gebruik van data.
- Smart Mobility in Gebiedsontwikkeling: Inbedding van de leidraad Gebiedsontwikkeling uit het MRA-programma Smart Mobility bij gebiedsontwikkelingen in vervoerregio's aan de hand van een paar concrete toepassingen.
- Databeleid Vervoerregio: om goed grip te houden op het sterk veranderende datalandschap in de mobiliteitssector en voorbereid te zijn op de toekomst, werkt de Vervoerregio haar (open) databeleid opnieuw uit.
- Regionaal dataplatform mobiliteitsdata: Vervoerregio, gemeente Amsterdam en provincie Noord-Holland werken samen aan het vormgeven van een regionaal dataplatform voor mobiliteitsdata, die data uitwisseling tussen publieke partners vergemakkelijkt.

MRA-programma Smart Mobility

De essentie van het MRA-programma Smart Mobility is het aanjagen van kansrijke Smart Mobility toepassingen die bijdragen aan onze beleidsdoelstellingen, onder andere de vijf strategische opgaven van de Vervoerregio. Dit doen we door overzicht te creëren van wat er speelt aan pilots, projecten en experimenten, kennisontwikkeling, leren van elkaar en randvoorwaarden scheppen. Een voorbeeld van een randvoorwaarde scheppen is de ontwikkeling van de leidraad Gebiedsontwikkeling en Smart Mobility. De leidraad helpt projectmanagers van gebiedsontwikkeling om handen en voeten te geven aan Smart Mobility toepassingen bij gebiedsontwikkelingsprojecten. Een voorbeeld van kennisoverdracht is het symposium op 1 november 2018, die in het teken stond van kennis delen met elkaar en elkaar leren kennen. Er waren ruim 280 mensen aanwezig en het symposium werd positief gewaardeerd door de deelnemers. Binnen de MRA heeft het [MRA-programma Smart Mobility](#) de rol om te zorgen dat de ontwikkelde kennis gedeeld wordt en kansrijke projecten en initiatieven worden aangejaagd. Hiervoor heeft het programma jaarlijks een budget van €900.000 waaraan de Vervoerregio €450.000 bijdraagt.

ZERO-EMISSIE MOBILITEIT

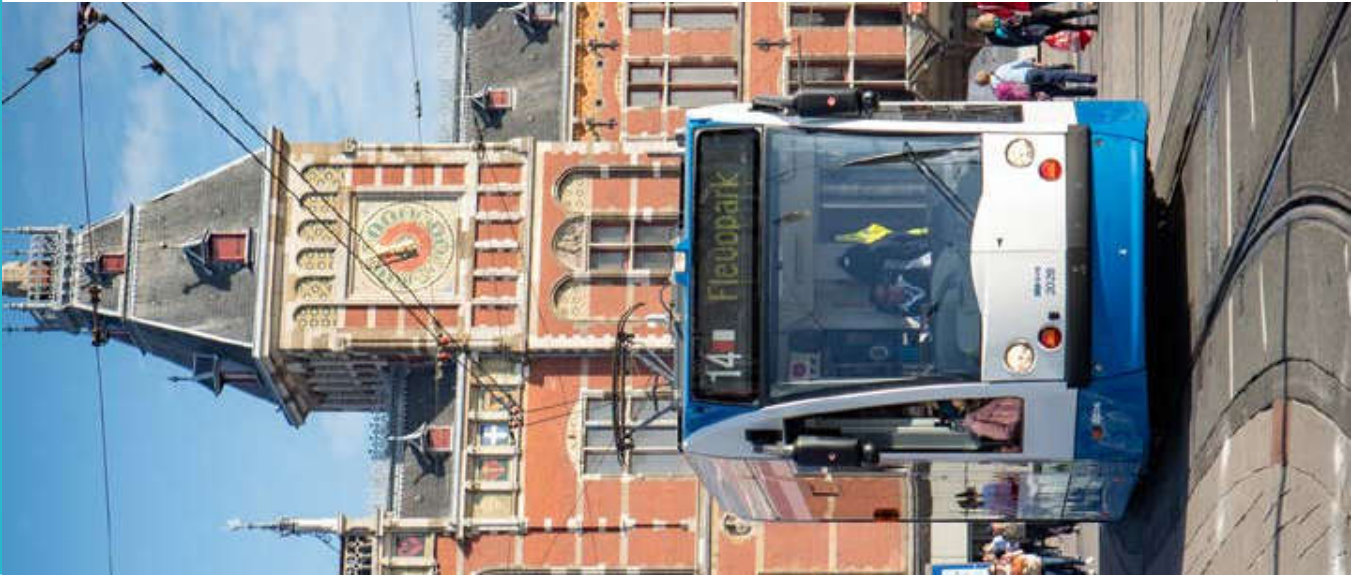
Met dit programma geven we invulling aan strategische opgave twee van het beleidskader Mobiliteit: "Naar een CO2 neutraal mobiliteitsstelsel". Gestart in 2017 met de focus op Zero-Emissie bus, staat 2019 en verder, in het teken van verbreding van het programma om het gehele mobiliteitsstelsel te verduurzamen. Wij onderzoeken nu de mogelijkheden voor maatregelen om een CO2 neutraal mobiliteitsstelsel aan te jagen, al valt dit minder in onze primaire invloedssfeer dan het OV-systeem. Hiervoor moeten we de samenwerking met andere overheden opzoeken en ambities afstemmen, waarbij het de intentie is dat de Vervoerregio de regierol op zich neemt om namens de concessiegemeenten deze gesprekken te coördineren.

Focus 2020 en verder

De focus voor 2020 en verder ligt op de uitrol en van de Zero-Emissie Bus projecten in Amsterdam (2019-2025), Zaanstreek/Waterland (2019-2021) en Amstelland-Meerlanden (compleet in 2020), en op het vormen van het duurzame mobiliteitsbeleid.

Met dat beleid willen we vorm geven aan onze ambities om in 2050 een CO2 neutraal mobiliteitsstelsel te hebben.

De Vervoerregio gaat in 2020 ook aan de slag met diverse partijen om het infrastructurele gedeelte met betrekking tot laadpalen voor elektrische bussen in de gemeente Amsterdam, en de nieuwe concessie Zaanstreek-Waterland vorm te geven. Hiervoor is het bestuursakkoord Zero-Emissie Mobiliteit leidend. De investeringskosten van de ondergrondse infrastructuur in Zaanstreek-Waterland moet terugverdiend worden via de gereserveerde subsidie in de nieuwe concessie.

OV-coach

De OV-coach is een project vanuit de gemeente Amsterdam waarbij reizigers met een mobiliteitsbeperking met hulp van een OV-coach zelfstandig leren reizen met het OV. Het doel van de OV-coach is om de zelfredzaamheid van reizigers met een mobiliteitsbeperking te vergroten en daarmee een inclusieve samenleving na te streven. Het project loopt eind 2019 af. Het dagelijks bestuur heeft toegezegd het project voort te willen zetten en te onderzoeken hoe dit uit te breiden in de regio's. Het voortzetten en uitbreiden van het project zal naar eerste inschatting leiden tot een financiële bijdrage van één miljoen in 2020. Met dit budget wordt de organisatie van het project voortgezet in Amsterdam, en wordt de OV-coach ook in de regio's geïntroduceerd, waardoor meer reizigers gebruik kunnen maken van de OV-coach. De financiële dekking voor de eerste jaarschijf (2020) komt uit de opgelegde boetes 2017 uit de concessies. De budgetten hiervoor werden in 2019 (via BURAP) gereserveerd. Ook de toekomstige uitgaven kunnen mogelijk gedaan worden uit het boetefonds. Als er geen boetes zijn dan moet dekking vanuit de Algemene Dekkingsmiddelen komen. Omdat er bij het opmaken van de begroting nog geen besluitvorming over nieuwe boetes (2018 en verder) is geweest, wordt er in de begroting wel rekening gehouden met de mogelijke lasten, maar niet met mogelijke baten.

Wat mag dat kosten?

Tabel 9 Duurzaam & Slim | Baten & Lasten (x € 1.000)

Duurzaam & Slim	JR 2018*	2019**	2020	2021	2022	2023
MRA Smart Mobility	810	900	900	900	900	900
IA Smart Mobility	0	1.320	1.470	1.120	1.120	1.120
Zero - Emissie	0	0	11.000	10.000	3.900	3.300
OV-Coach	0	0	1.000	1.000	1.000	0
Totaal Lasten	810	2.220	14.370	13.020	6.920	5.320
Bijdragen 3'den	0	450	450	450	450	450
BDU Absoluut						
Totaal Baten	0	450	450	450	450	450
Saldo	(810)	(1.770)	(13.920)	(12.570)	(6.470)	(4.870)

ONDERZOEK, STUDIE EN SAMENWERKING

Voor de uitvoering van onze wettelijke taken, de uitwerking van onze strategische opgaven en het behalen van onze ambities heeft de Vervoerregio (beslis)informatie nodig. Hiervoor verzamelen en ontsluiten we gegevens, ontwikkelen en beheren we instrumenten en voeren we (monitorings) onderzoeken en (evaluatie)studies uit. Dit doen we in bepaalde gevallen zelfstandig maar in de meeste gevallen samen met onze partners in de regio of daarbuiten. De Vervoerregio treedt daarbij op als regisseur, financier, belangenbehartiger en/of facilitator.

Wat gaan we daarvoor doen in 2020?

Om te beginnen nemen we actief deel aan doorlopende samenwerkingen en lidmaatschappen op het gebied van onderzoek, data (verzameling & ontsluiting), kennis en instrumenten. Voorbeelden zijn het Kennisplatform Verkeer en Vervoer ([KpVV](#)), het Samenwerkingsverband van Decentrale Overheden ([DOVA/NDOV](#)), de Nationale Databank Wegverkeersgegevens ([NDW](#)) en het regionale verkeersmodel voor de Metropoolregio Amsterdam ([VENOM](#)). Daarnaast trekken we of werken we samen in (gebiedsgerichte) programma's zoals [Samen Bouwen aan Bereikbaarheid](#), het [MIRT-onderzoek Zuidwestkant Amsterdam / Schiphol \(ZWASH\)](#), [Verkeer & Meer](#) en de [MRA Ontwikkelagenda Spoor](#). Tot slot laten we onderzoek doen voor ons beleid en inzet rondom nieuwe(re) thema's zoals Zero-Emissie (Mobiliteit), Beleving, Inclusieve Mobiliteit en Smart Mobility.

Wat mag dat kosten?

Tabel 10 Onderzoek, studie en samenwerking | Baten & Lasten (x € 1.000)

Onderzoek, studie en Samenwerking	JR 2018*	2019**	2020	2021	2022	2023
VENOM	343	504	517	525	525	525
Samen bouwen aan bereikbaarheid	0	1.136	1.136	1.550	1.550	1.343
NDOV/NDW	1.311	1.300	1.300	1.300	1.300	1.300
KPVV	900	900	900	900	900	900
Spoordossier MRA	286	250	250	250	250	250
Overige	2.080	4.064	4.073	3.906	3.906	3.976
Totaal Lasten	4.918	8.154	8.176	8.431	8.431	8.294
Bijdragen 3'den	1.937	1.228	1.250	1.505	1.505	1.368
BDU Absoluut						
Totaal Baten	1.937	1.228	1.250	1.505	1.505	1.368
Saldo	(2.982)	(6.926)	(6.926)	(6.926)	(6.926)	(6.926)

APPARAATSKOSTEN

De apparaatskosten betreffen de directe salarislasten van de vaste formatie met betrekking tot het primaire proces en de inhuur ter ondersteuning van de vaste formatie. De overhead functies (secundair proces) zijn hierin niet opgenomen. Hiervoor wordt verwezen naar de overhead paragraaf. Een verdere toelichting van deze kosten is opgenomen in de paragraaf bedrijfsvoering.

Wat mag dat kosten?

Tabel 11 Apparaatskosten | Baten & Lasten (x € 1.000)

Apparaatskosten	JR 2018*	2019**	2020	2021	2022	2023
Directe Personeelslasten	5.233	5.237	5.190	5.226	5.226	5.208
Inhuur	1.919	2.767	3.460	3.318	3.237	3.237
Totaal Lasten	7.152	8.005	8.651	8.544	8.464	8.445
Bijdragen 3'den		305	306	101	101	101
BDU Absoluut	0	0	0	0	0	0
Totaal Baten	0	305	306	101	101	101
Saldo	(7.152)	(7.700)	(8.345)	(8.443)	(8.363)	(8.344)

WAT GAAT HET PROGRAMMA VERKEER & VERVOER KOSTEN?

Het onderstaande globale overzicht geeft inzicht in de kosten voor de uitvoering van het programma Verkeer & Vervoer.

Tabel 12 Programma Verkeer & Vervoer Baten & Lasten (x € 1.000)

Lasten	Programma	JR 2018*	2019**	2020	2021	2022	2023
IA Mobiliteit		83.434	128.310	140.000	120.000	100.000	100.000
Amsteltram		19.126	112.981	88.796	31.220	86.424	10.331
Concessies		136.232	110.098	101.244	96.942	88.586	82.801
BORJ/MVP		149.233	173.386	143.226	113.600	109.240	108.713
Activa GVB		18.791	14.163	8.046	12.265	19.522	24.240
Duurzaam & Slim		810	2.220	14.370	13.020	6.920	5.320
Onderzoek, studie & Samenwerking		4.918	8.154	8.176	8.431	8.431	8.294
Apparaatslasten		7.152	8.005	8.651	8.544	8.464	8.445
Nog te programmeren							25.619
Totaal Lasten		419.696	557.317	512.509	404.022	427.587	373.763
Baten							
Bijdragen 3'den		7.205	33.691	23.445	7.091	32.764	10.018
BDU Absoluut		8.489	21.443	17.214	8.181	8.181	0
Totaal Baten		15.694	55.134	40.659	15.272	40.945	10.018
Saldo		(404.001)	(502.182)	(471.850)	(388.750)	(386.641)	(363.746)

• De IA mobiliteit betreft een raming op basis van de huidige inzichten in projecten in de diverse fasen (verkenning tot realisatie).

• Vergeleken met de bedragen opgenomen in de kadernota 2020 zijn de grootste aanpassingen te vinden in het sub-programma Duurzaam & Slim, waar bedragen voor het installeren van laadinfrastructuur voor de Zero-Emissie bussen in Zaanstreek-Waterland en in de gemeente Amsterdam zorgen voor een significante bijdrage van de Vervoerregio. De eventuele baten door verlaging van de exploitatiesubsidie zijn gegeven het voorzichtigheidsprincipe nog niet meegenomen;

• De inkomsten (BDU) zijn opgenomen ten aanzien van het voorcalculatorische prijspeil 2019; • De bedragen opgenomen voor BORJ/MVP zijn gebaseerd op de prognose van MET; • Amsteltram omvat de projecten Amstelveenlijn en Uithoornlijn. Deze projecten voert de Vervoerregio uit in eigen beheer en de uitgaven zoals geprognosticeerd zijn in lijn met de huidige inzichten in de uitvoering van de projecten waarbij de laatste uitgaven geprognosticeerd zijn in 2023. • De concessies betreft de 4 concessies. Hierin is de invoering van de Noord/Zuidlijn (NZL) opgenomen. Door het opnemen van de posi-

tieve businesscase van de exploitatie van de Noord-Zuidlijn lopen de uitgaven voor de concessie Amsterdam structureel naar beneden. • Investerings Activa gaat over de bijdrage van de Vervoerregio aan activa GVB. Specifiek de 15G, M7 en de Zero-Emissie bussen en de daar-toe horende kapitaallasten. De geprognosticeerde bijdrage loopt dus op in komende jaren en dit voor de looptijd van de voorziene technische levensduur van het desbetreffende activum. De optie 15G is hierin niet opgenomen maar valt ook niet binnen de termijnen van de vastgestelde begroting. Hierover vindt nog nadere besluitvorming plaats.

• Het Saldo komt ten laste van de Algemene Dekkingsmiddelen

Tabel 13 Overhead Baten & Lasten (x € 1.000)

Overhead	JR 2018*	2019**	2020	2021	2022	2023
Bestuur & Ondersteuning	41	107	107	107	107	107
Communicatie	134	165	165	165	215	165
Bedrijfsvoering	2.198	2.278	2.353	2.353	2.353	2.353
Financiën	118	222	106	106	106	106
Directe Personele Lasten	2.795	4.440	4.946	4.946	4.946	4.946
Personeel van derden	1.020	1.784	1.533	1.533	1.533	1.533
Totaal Lasten	6.307	8.995	9.209	9.209	9.259	9.209
Baten Overhead	89	100	80	0	0	0
Totaal Baten Overhead	89	100	80	0	0	0
Saldo Overhead	(6.218)	(8.895)	(9.129)	(9.209)	(9.259)	(9.209)

OVERHEAD EN ALGEMENE DEKINGSMIDDELEN

OVERHEAD

In onderstaand overzicht wordt het personeel opgenomen dat niet rechtstreeks werkzaam is in het primaire proces. (Volgend op een wijziging in het Besluit Begroting en Verantwoording).

Voor de Vervoerregio betekent dit volgende functies:

- Alle functies binnen het team financiën, team strategie, bestuur en communicatie en team bedrijfsvoering;
- Alle managementfuncties: teammanagers van de diverse teams, secretaris-directeur en beide adjunct-directeuren.

Onder overhead vallen de activiteiten die sa-

menhangen met de sturing en ondersteuning van de activiteiten en medewerkers in het primaire proces. Het hoofdprogramma (overhead) bevat de volgende onderdelen: bestuur en ondersteuning, communicatie, bedrijfsvoering, financiën en apparaatslasten.

Wat mag dat kosten?

De directe personele lasten zijn begroot op basis van de formatie 2020. Een verdere specificatie van het aantal werknemers en de totale apparaatslasten is opgenomen in de paragraaf bedrijfsvoering.

ALGEMENE DEKINGSMIDDELEN

De algemene structurele inkomsten ontvangt de Vervoerregio via het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (conform de uitvoeringsregeling BDU Verkeer & Vervoer). Specifieke baten (additionele bijdrage(n)) worden niet binnen de Algemene dekkingsmiddelen opgenomen, maar rechtstreeks in het programma. Het totaal van baten en lasten wordt verrekend met het saldo BDU.

De rentebaten betreft de baten ten aanzien van al eerder verstrekte busleningen. Als er nieuwe busleningen worden uitgegeven zal de Vervoerregio hier ook externe financiering voor aantrekken. Aangezien de Vervoerregio geen

rentevisie mag hebben, wordt er uitgegaan van renteneutraliteit. Daarom zijn eventuele rentebaten voor nieuwe leningen nog niet opgenomen. In onderstaande tabel zijn de geraamde te ontvangen jaarbedragen binnen de kaders van deze begroting opgenomen.

Tabel 14 Algemene dekkingsmiddelen (x € 1.000)

Algemene dekkingsmiddelen	JR 2018*	2019**	2020	2021	2022	2023
BDU-Jaarbijdrage	397.883	395.298	395.117	395.117	395.117	395.117
Rentebaten	1.061	966	798	691	566	522
Doorbelaastingen						
Overige baten voorgaande jaren	30.523	0	0	0	0	0
Totaal Baten Algemene Dekkingsmiddelen	429.468	396.264	395.915	395.809	395.684	395.640
Rentelasten			798	691	566	522
Totaal Lasten Algemene Dekkingsmiddelen	0	0	798	691	566	522
Saldo Algemene Dekkingsmiddelen	429.468	396.264	395.117	395.117	395.117	395.117

PARAGRAFEN

Beheerstaken zoals bedrijfsvoering en financiering horen tot de bevoegdheid van het dagelijks bestuur. Om de regioraad zeggenschap te geven over het beleid dat het dagelijks bestuur voert bij deze beheerstaken heeft het BBV voorgeschreven dat aparte paragrafen dienen opgenomen te worden in de begroting. Deze paragrafen bevatten de beleidsuitgangspunten die het dagelijks bestuur bij de uitvoering in acht moet nemen. Het aantal relevante paragrafen voor de Vervoerregio beperkt zich tot de paragraaf Weerstandsvermogen en Risicobeheersing en de paragraaf Financiering. De paragraaf lokale heffingen is niet van toepassing omdat de Vervoerregio geen belastingen oplegt en geen gemeentelijke bijdragen ontvangt. Ook heeft de Vervoerregio geen verbonden partijen. De paragraaf grondbeleid is, doordat de Vervoerregio geen gronden exploiteert, ook niet van toepassing.

FINANCIERING

De Vervoerregio ontvangt middelen van het rijk, met de Brede Doel Uitkering (BDU) Verkeer en Vervoer als belangrijkste inkomstenbron. Deze inkomsten worden gebruikt om middelen uit te keren aan openbaarvervoerbedrijven en aan wegbeheerders die infrastructuur aanleggen. De wet-BDU biedt de mogelijkheid de jaarlijks niet bestede middelen te sparen voor toekomstige uitgaven. Deze niet-bestede middelen hoeven dus niet terugbetaald te worden aan het rijk maar worden doorgeschoven naar latere jaren. Op de balans is het nog niet bestede deel van de BDU opgenomen als vooruit ontvangen doeluitkering. Met de BDU als belangrijkste inkomstenbron worden alle niet-uitgegeven middelen als vooruit

ontvangen middelen geadministreerd en heeft de Vervoerregio geen directe eigen (liquide) middelen tot haar beschikking. De solvabiliteit van de Vervoerregio zal zonder mogelijkheden tot vermogensvorming laag zijn en eventueel naar nul gaan.

Uitgangspunten Treasuryfunctie en beleid.

Het doel van het treasurybeleid is het beheersen, sturen, verantwoorden en toezichhouden op de financiële vermogenswaarden, geldstromen en posities en de hieraan verbonden risico's. De wettelijke kaders voor de uitvoering van de treasuryfunctie ligt vast in de Wet Financiering Centrale Overheden (FIDO) en de daarbij horende ministeriële regelingen. Het beleid van de

Vervoerregio voor de treasury functie is vastgelegd in het treasurystatuut. Een randvoorwaarde dat uit de wettelijke kaders vloeit is het schatkistbankieren. Dit betekent dat de lagere overheden hun overtollige liquide middelen verplicht bij het rijk moeten plaatsen. Daarbij moeten de lopende externe beleggingen vóór 2020 zijn afgewikkeld. De Vervoerregio kent geen externe beleggingen meer in 2020.

Bussenlening

De Vervoerregio kent sinds april 2015 de [Veroordening op de subsidieverstreking voor bussenlening](#). De subsidie wordt uitsluitend verstrekt voor de financiering van het verwerven van bussen of de herfinanciering van al aangeschafte

bussen waarmee OV wordt uitgevoerd. De buslenening draagt bij aan het verduurzamen van het openbaar vervoer én biedt de mogelijkheid voor een gemakkelijke overdracht van de voertuigen naar een andere vervoerder bij afloop van de concessie. De Vervoerregio kent vrijwel alleen inkomsten verstrekt vanuit de BDU. De busleningen worden verstrekt vanuit de beschikbare BDU-gelden en tot nu toe heeft de Vervoerregio geen tegenleningen aangegaan ter compensatie van de verstrekte leningen. De Vervoerregio voorziet echter een toename in aanvragen door de uit concessiehouders, dit voornamelijk door de transitie naar Zero-Emissie voertuigen. Daarom zal de Vervoerregio externe financiering moeten aantrekken om te kunnen voldoen aan deze aan-

Tabel 15 Verstrekte bussenleningen (x € 1.000)

Aanvrager	Bedrag	Start	Eind	JR 2018*	2019**	2020	2021	2022	2023
EBS	30.745	28-04-15	15-05-21	15.037	10.190	5.531			
Connexion	61.955	18-12-17	12-12-32	57.595	53.465	49.335	45.204	41.074	36.944
EBS - Zero-Emissie	6.470	31-08-18	12-12-21	6.368	6.022	5.557			
Totaal	99.170	128.552	100.908	79.000	69.677	60.423	45.204	41.074	36.944

vragen. (zie oplossingsrichting externe financiering). De rentelasten en rentebaten die hiermee samenhangen zijn verwerkt in de begroting 2020 onder de Algemene Dekkingsmiddelen. Bedragen in de tabel vermeld bevatten het totale uitstaande bedrag aan bussenleningen, zonder splitsing in kortlopend (< 1 jaar) of langlopend (> 1 jaar). Bedragen zijn x € 1.000

Financiering Activa GVB

GVB verwerft voor de financiering van de 15G, M7 en Zero-Emissie bussen leningen bij externe financiers. Op het tijdstip van schrijven van de begroting zijn de gesprekken met de financiers nog in volle gang. De Vervoerregio subsidieert aan GVB Activa B.V. de kapitaallasten (afschrijvings- en rentekosten) van de voertuigen. Hiermee wordt GVB in staat gesteld om aan de aflossing- en renteverplichtingen ten aanzien van de financiële instellingen te kunnen voldoen. De Vervoerregio staat garant voor de betalingen van deze verplichtingen, maar niet voor de hoofdsom van de lening. Door deze garantstelling is de rente die de financiële instellingen in rekeningen brengen mogelijk lager. Dit heeft als positief gevolg dat er meer BDU-geld beschikbaar blijft voor de overige Verkeer & Vervoer opgaven.

Liquiditeitsprognose

De Vervoerregio hanteert voor het presenteren van financiële cijfers het stelsel van baten en lasten. Daarnaast biedt de Vervoerregio subsidies aan in de vorm van bussenleningen en verstrekt zij bij uitzondering voorschotten voor activa. Deze drie elementen maken dat de Vervoerregio ook te maken heeft met een effect op de kasstromen (liquiditeiten). Daarnaast geldt ook dat een project in eigen beheer, zoals Amsteltram, zorgt voor een effect op de liquiditeiten van de Vervoerregio.

Op basis van onderstaande tabel is duidelijk dat de Vervoerregio in 2020 moet gaan lenen om de bijdragen met betrekking tot het programma Ver-

keer & Vervoer te kunnen honoreren. De trigger om te gaan lenen wordt voornamelijk veroorzaakt door de verstrekte bussenleningen en de nog niet uitgekeerde kosten voor Beheer & Onderhoud Railinfra uit 2017. Maar ook de hoge aanvragen 2019 en prognose 2020 met betrekking tot BORI/MVP hebben een grote impact. Door een lening aan te gaan voor (ongeveer) het bedrag van de uitstaande bussenlening wordt het liquiditeitstekort grotendeels opgelost. De liquiditeitspositie van de Vervoerregio wordt ook bepaald door het betalen van de bijdragen met betrekking tot infrastructurele projecten. De betaling hiervan vindt slechts plaats na volledige afhandeling van de ontvangen stukken. Bij het opmaken van de begroting 2020 wordt uitgegaan van de meest reële inschattingen. De Vervoerregio focust op haar liquiditeiten en zal slechts gaan lenen als dit blijkt uit de op maandbasis opgemaakte liquiditeitsprognose.

De Vervoerregio heeft in het verleden aangegeven niet te gaan lenen ten behoeve van de verstrekte bussenleningen. Dit zorgt ervoor dat, rekening houdende met de reële inschattingen op begrotingscijfers, de geraamde liquiditeiten in 2020 negatief zullen komen. De Vervoerre-

gio heeft al in eerdere stukken aangegeven, een lening aan te gaan voor de bussenleningen, als dit noodzakelijk blijkt. Deze nog te concretiseren leningen zijn al verwerkt in tabel 14. Ook voor de nieuw uit te geven leningen zal de Vervoerregio gaan lenen. In het geval de Vervoerregio deze constructie (lenen voor lening) niet hanteert (en ook niet retroactief repareert) zullen andere keuzes binnen het programma Verkeer & Vervoer gemaakt moeten worden. Deze optie ziet de Vervoerregio niet als toegevoegde waarde. De rentelasten voor de aan te trekken lening zijn verwerkt in de lasten bij de Algemene Dekkingsmiddelen.

Renterisconorm en kasgeldlimiet

Het percentage kasgeldlimiet voor 2020 is vastgesteld door ministerieel besluit op 8,2% ten aanzien van de lastenkant van de begroting. Het geeft de ruimte voor korte financiering aan bij aanvang van het begrotingsjaar. Voor de Vervoerregio bedraagt het kasgeldlimiet € 43 miljoen. Tot op heden heeft de Vervoerregio geen externe financiering aangetrokken. Als er leningen worden aangetrokken om bussenleningen te verstrekken (zie financiering), dan worden deze leningen in dezelfde orde grootte, maar met een risico-opslag, doorgezet naar de aanvrager.

Tabel 16 Liquiditeitsprognose (x € 1.000)

Liquiditeitsprognose	JR 2018*	2019**	2020	2021	2022	2023
Beginstand Liquide Middelen	0	186.977	22.777	4.215	1.773	990
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	0	71.000	7.300	(30.700)	9.000	9.000
Kasstroom uit exploitatie-activiteiten	0	(235.200)	(85.862)	(2.841)	(783)	22.103
Kasstroom uit aangegane financiering	0	0	60.000	31.100	(9.000)	(9.000)
Eindstand Liquide Middelen	186.977	22.777	4.215	1.773	990	23.093

Omdat deze methodiek ervoor zorgt dat de karakteristieken van de aangetrokken, en de uitgegeven lening (looptijden/leningsvorm) gelijk blijven, is er voor de Vervoerregio geen renterisico aanwezig.

WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBEHEERSING

Weerstandvermogen

Het financieel weerstandvermogen van de Vervoerregio is het vermogen om niet-structurele financiële risico's op te vangen zonder dat de uitvoering van de taken in het gedrang komt. Het weerstandvermogen is de relatie tussen de weerstandscapaciteit en de bekende risico's waarvoor geen afdoende stuur- en beheersmaatregelen kunnen worden getroffen of waarvoor geen voorzieningen bestaan.

Risicobeheersing

Voor de Vervoerregio staan de risicostrategie en gekozen maatregelen centraal. Het BBV stelt dat het een uitdaging is om deze paragraaf bij het opstellen van de begroting niet te laten uitmonden in een voornamelijk (reken)technische operatie (Staatsblad 2013-267 pagina 9). In een beschrijving van de risico's die mogelijkwerijs gedurende de begrotingsperiode kunnen optreden en welke beheersmaatregelen daarbij worden toegepast, probeert de Vervoerregio te voldoen aan de eisen van het BBV.

De mogelijke maatregelen om risico's te beheersen en/of financieel af te dekken zijn:

- Risico's onder controle houden door stuur- en beheersmaatregelen. Het afsluiten van verzekeringen of aanscherpen van regelgeving als voorbeeld.

- Risico's kunnen financieel worden afgedekt door het instellen van voorzieningen voor risico's die kunnen worden gekwantificeerd en het instellen van een weerstandvermogen voor risico's die niet financieel kunnen worden gekwantificeerd. Normale bedrijfsrisico's doen zich regelmatig voor en zijn daarom vrij goed meetbaar. Hierdoor kunnen ze worden gedekt door beheersmaatregelen of het afsluiten van verzekeringen. Het gaat dan bijvoorbeeld om brand, wateroverlast of uitval van ICT.

Toch blijven er, ook voor de Vervoerregio, nog enkele risico's over. Per risico maakt de Vervoerregio de kans & de beheersmaatregel inzichtelijk. De kans is opgedeeld in drie categorieën (zie tabel 17). Een omschrijving van de risico's wordt verder weergegeven in het vervolg van deze paragraaf.

Tabel 17 Kans % risicobeheer

Klasse	Kans van optreden	Laag	Hoog	Kleur
1	Laag	≥1%	<15%	
2	Midden	≥15%	<30%	
3	Hoog	≥30%		

A FINANCIERINGSWIJZE VERVOERREGIO

Het verkeer- en vervoerbeleid wordt gefinancierd vanuit de Brede Doel Uitkering (BDU). Deze regeling stelt dat gelden die via deze weg zijn beschikt daadwerkelijk ook aan de gestelde taken wordt uitgegeven. In het geval dat de ambities van de Vervoerregio groter zijn dan de bijdrage uit het BDU dient de Vervoerregio maatregelen te nemen

Kans

Gezien de economische ontwikkelingen en het toekomstbeeld binnen de regio achten we de kans dat dit zich voordoet hoog

Beheersmaatregel(en)

De Vervoerregio hanteert een prioriteringsmethode, met als doelstelling dat bereikbaarheidsmaatregelen die veel toevoegen aan het realiseren van de beleidsdoelstellingen van de

Vervoerregio hoge prioriteit krijgen met de daarbij horende budgetten. Daarnaast onderzoekt de Vervoerregio, samen met onder andere de MRDH, de mogelijkheid om de BDU in de toekomst te verhogen en andere inkomstenbronnen aan te boren. Hiervoor is zij in gesprek met het rijk.

B FAILLIET GAAN VAN VERVOERDER

Er bestaat altijd een mogelijkheid dat een vervoerbedrijf, dat binnen de regio het openbaar vervoer verzorgt, failliet gaat. De mogelijke gevolgen kunnen zijn dat de bediening op straat in de betreffende concessie (tijdelijk) komt stil te vallen.

Kans

Het risico dat de aandeelhouder gemeente Amsterdam het GVB failliet laat gaan, wordt verwaarloosbaar geacht. Voor het streekvervoer is dit echter anders, maar de kans dat een van de vervoerders failliet zal gaan wordt zeer klein geacht.

Beheersmaatregel(en)

De Vervoerregio heeft op alle activa van GVB (Concessie Amsterdam) en EBS (Concessie Waterland) en op een gedeelte van de activa van Connexxion (Amstelland Meerlanden) pandrecht. Samen met de wettelijke bescherming van het personeel door de Wet Personenvervoer is een herstart bij faillissement mogelijk. Tevens monitort de Vervoerregio jaarlijks de faillissement ratio's (versterkt door Dun & Bradstreet) van beide streekvervoerbedrijven, om wanneer nodig, actie te ondernemen. Als deze ratio's aanleiding geven om te twijfelen aan de continuïteit van de bedrijfsvoering van de concessiehouder biedt de overeenkomst de mogelijkheid om eventueel de bevoorschotting aan te kunnen passen naar maandelijkse bevoorschotting (i.p.v. kwartaalbe-

voorschotting). Hiermee is het financieel risico dan beperkt tot minimaal een maand bevoorschotting. Voor het geval het risico zich voordoet heeft de Vervoerregio een calamiteitenplan om de dienstregeling te garanderen. De kosten van dit calamiteitenplan zullen gedekt worden uit de nog niet betaalde termijnen richting de failliete vervoerder.

C BEZUINIGINGEN IN DE BDU TEN AANZIEN VAN CONCESSIONS

In het geval er bezuinigd wordt op de BDU, dan kan het huidige dienstverleningsniveau binnen de concessies niet op peil gehouden worden.

Kans

Ondanks de druk op de rijksbudgetten, acht de Vervoerregio, rekening houdende met de economische vooruitzichten van dit moment, de kans op bezuinigingen in de BDU als laag.

Beheersmaatregel(en)

In de overeenkomsten met de vervoerders is vastgelegd dat de Vervoerregio de subsidiebijdrage kan verlagen wanneer er minder inkomsten uit de BDU zijn. In dat geval worden met de vervoerder afspraken gemaakt over aanpassing van het aanbod van de vervoerder. Het verlagen van de frequenties in de dienstregeling is een voorbeeld hiervan. In de begroting van 2019 werd hier nog een risicovoorziening voor opgenomen, echter door de lage kans hiervan is besloten deze voorziening (binnen het sub-programma concessies) te laten vrijvallen ten behoeve van de algemene middelen.

D ONVOLDENDE PRIJSCOMPENSATIE IN DE

BDU-CONCESSIES

Mocht er in de BDU onvoldoende prijscompensatie worden opgenomen dan kan de Vervoerregio de vervoerders niet volledig compenseren voor loon- en prijsstijgingen, zodat het aanbod van vervoer in stand kan blijven.

Kans

Ondanks de druk op de rijksbudgetten, acht de Vervoerregio, rekening houdende met de economische vooruitzichten van dit moment, de kans op bezuinigingen in de BDU als laag.

Beheersmaatregel(en)

In de overeenkomsten met de vervoerders is vastgelegd dat de Vervoerregio de subsidiebijdrage kan verlagen wanneer er minder inkomsten uit de BDU zijn. In dat geval worden met de vervoerder afspraken gemaakt over aanpassing van het aanbod van de vervoerder. Het verlagen van de frequenties in de dienstregeling is een voorbeeld hiervan. In de begroting van 2019 werd niet nog een risicovoorziening voor opgenomen, echter door de lage kans hiervan is besloten deze voorziening (binnen het sub-programma concessies) te laten vrijvallen ten behoeve van de algemene middelen.

E FINANCIERING ROLLEND MATERIEEL

De Vervoerregio verstrekt leningen aan de concessiehouders voor bussen. Als de concessiehouder deze lening niet kan aflossen loopt de Vervoerregio een financieel risico.

Kans

Klein

Beheersmaatregel(en)

De Vervoerregio is bij garantstellingen alleen risicodragend voor de kapitaallasten en afschrijvingen en niet voor de totale som van de lening. Daardoor is het financiële risico beperkt. Verder zal in de afspraken met de financiële instelling

worden opgenomen dat de Vervoerregio, in het geval van niet meer voldoen aan de betalingsverplichting door de Vervoerder, de betalingsverplichting van de maandelijkse lasten van de concessiehouder inzake de desbetreffende lening overneemt. Doordat de Vervoerregio heeft bepaald dat bevoorschotting maandelijks kan plaatsvinden, zal het risico zich beperken tot 1 maand. De ingeschatte kosten van deze maand zijn € 2 miljoen. Voor dit risico wordt een voorziening gecreëerd vanuit een risico-opslag op het rentepercentage. Wanneer het risico zich voortdoet zullen de financiële gevolgen gedekt worden uit deze voorziening.

F GARANTSTELLINGEN FINANCIERING ROLLEND MATERIEEL

De Vervoerregio staat garant voor leningen die de Vervoerder nodig heeft voor de aanschaf/vervanging van materieel ten behoeve van de concessie. Als de concessiehouder niet meer voldoet aan zijn betalingsverplichting loopt de Vervoerregio een financieel risico.

Kans

De kans dat de concessiehouder niet meer voldoet aan zijn betalingsverplichting wordt klein geacht. Zie ook risico B

Beheersmaatregel(en)

De Vervoerregio is bij garantstellingen alleen risicodragend voor de kapitaallasten en afschrijvingen en niet voor de totale som van de lening. Daardoor is het financiële risico beperkt. Verder zal in de afspraken met de financiële instelling worden opgenomen dat de Vervoerregio, in het geval van niet meer voldoen aan de betalingsverplichting door de Vervoerder, de betalingsverplichting van de maandelijkse lasten van de concessiehouder inzake de desbetreffende lening overneemt. Doordat de Vervoerregio heeft bepaald dat bevoorschotting maandelijks kan

Kans

Ondanks dat de kans groot is dat subsidieaanvragers additionele bijdragen zullen gaan vragen voor projecten is het risico voor de Vervoerregio laag.

Beheersmaatregel(en)

- (1) De Vervoerregio heeft in zijn oorspronkelijke beschikking rekening gehouden met een post onvoorzien. Wanneer deze niet voldoende is voor het project heeft de Vervoerregio een maximale bijdrage bepaald, daarom zal er geen verplichting tot verhoging van de bijdrage zijn.
- (2) De Vervoerregio zal de aanvullende aanvraag opnieuw beoordelen. De Vervoerregio heeft de mogelijkheid om de aanvraag voor het dekken van de overschrijdingen niet toe te kennen

I OVERSCHRIJDINGEN BIJ AMSTELTRAM

De Vervoerregio voert het project Amsteltram uit in eigen beheer. Dit wil op het gebied van risicomanagement zeggen dat de Vervoerregio zelf het risico draagt ten aanzien van de overschrijdingen.

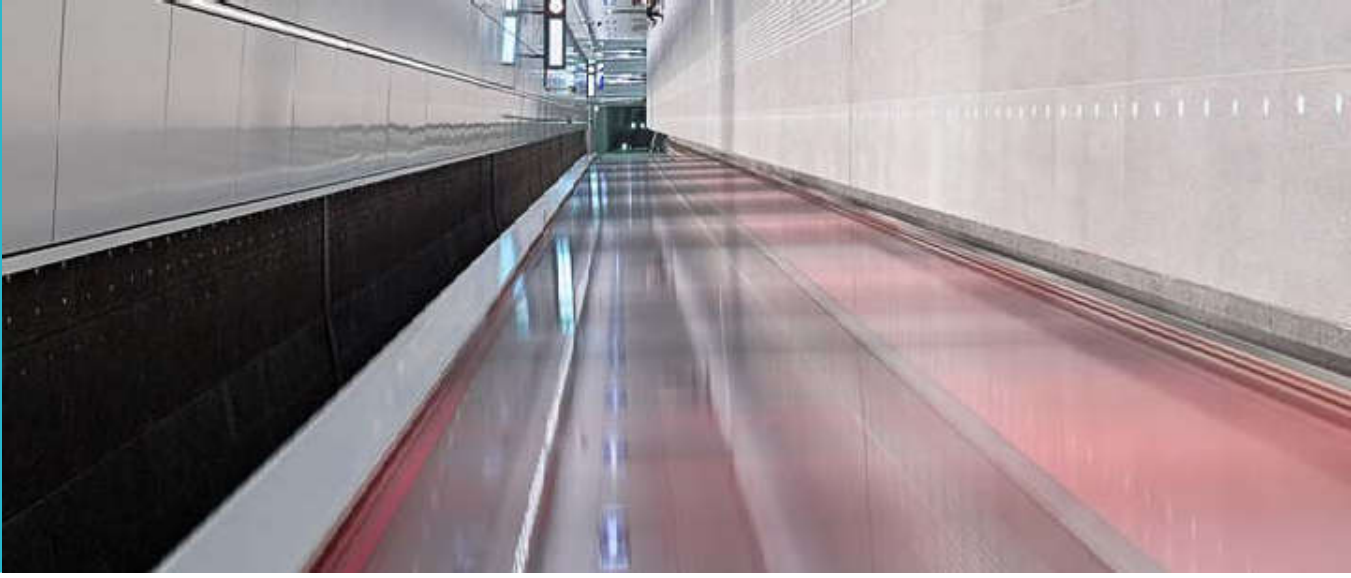

Kans

De Vervoerregio hanteert voor deze projecten een risicovoorziening die gebaseerd is op de uitkomsten van diverse risico-sessies. De kans dat het project Amsteltram meer middelen nodig heeft dan waarmee in de begroting rekening gehouden is, wordt middelmatig ingeschat. Niet laag, omdat het bij een project nog niet op de piek van de uitvoering zit.

Beheersmaatregel(en)

Er wordt op drie niveaus aan risicobeheersing gedaan namelijk:

- **Niveau 1: Opdrachtgever (Vervoerregio)**
De risico's van het werkend vervoersysteem (de succesvolle ingebruikname van de lijn)
 - In het ambtelijke coördinatie overleg met alle stakeholders (samenwerkende partijen) worden alle risico's geïnventariseerd en gekwantificeerd;
 - De risico's worden in de interne Kwartaalrapportage door de Ambtelijke opdrachtgever (AOG) gedeeld met de directie van de Vervoerregio en daarna in staf portefeuillehouder(s)
 - **Niveau 2: Projectmanagement**
De endogene risico's behorende bij de verschillende deelprojecten en daartussen (infra, materieel, nevencontracten, raakvlakprojecten etc). Deze worden beheerst via de projectorganisatie die zorgt voor inventarisering en kwantificering.
 - **Niveau 3: Contracten**
De risico's die gerelateerd zijn aan de uitvoering van de contracten waarbij de opdrachtnemer een risicodossier maakt en bespreekt met de projectorganisatie.
Om de risico's te dekken, is er een reservering opgenomen in het projectbudget. Uit analyse en (externe) second opinion blijkt dat de reservering voldoende is. Deze reservering wordt vanuit het project op verschillende momenten bekeken of deze nog voldoende is om de dan bekende risico's af te dekken.
- Financiële kengetallen**
In het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV)

is voorgeschreven dat decentrale overheden kengetallen over hun financiële weerstand moeten opnemen die vergelijking met de andere decentrale overheden mogelijk maken

Voor de Vervoerregio zijn dit de volgende: (tabel 18)

Tabel 18 Financiële kengetallen

Kengetallen	Rekening 2017	2018	Begroting * 2019**	Begroting 2020
Netto Schuld-quote	14%	16%	13%	9%
Netto Schuld-quote gecorrigeerd voor leningen	19%	26%	26%	18%
Solvabiliteitsratio	0%	1%	0%	1%
Structurele exploitatieruimte	0%	0%	0%	0%

BEDRIJFSVOERING

Het [Organogram](#) toont de wijze waarop de Vervoerregio is georganiseerd. Onder leiding van de secretaris-directeur en de adjunct-directeuren voert de ambtelijke organisatie de taken die bij de Vervoerregio zijn belegd uit. De begroting per personele formatie is als volgt:

In de bijlage indicatoren worden de verplichte indicatoren ten aanzien van bedrijfsvoering opgenomen.

Externe inhuur

Naast de vaste formatie huurt de Vervoerregio ook externe expertise in om de ambtelijke organisatie te ondersteunen. De Vervoerregio speelt in op nieuwe ontwikkelingen, neemt gevraagd en ongevraagd initiatief en is wendbaar. Een aanzienlijk deel van de apparaatslasten is toe te schrijven aan de (tijdelijke) inhuur. Om de personele bezetting mee te laten bewegen met de benodigde capaciteit is flexibiliteit in de bedrijfsvoering nodig. We kennen nieuwe vormen van de duur van de contracten maar door samenwerking met externe partijen en de flexibele inzet van medewerkers te bevorderen via innovaties in HRM-beleid. Een voorbeeld hiervan zijn de tijdelijke contracten.

VERBONDEN PARTIJEN

Verbonden partijen zijn privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisaties waarin de Vervoerregio een bestuurlijk én een financieel belang heeft te hebben. Het kan gaan om gemeenschappelijke regelingen, deelnemingen, stichtingen en verenigingen. Onder bestuurlijk belang wordt verstaan: een zetel in het bestuur of het hebben van stemrecht.

Er is sprake van een financieel belang wanneer de Vervoerregio een ter beschikking gesteld bedrag niet kan verhalen als de verbonden partij failliet gaat of als de Vervoerregio aansprakelijk kan gesteld worden door derde, als de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt.

De Vervoerregio kent, op basis van de hierboven vermelde voorwaarden, geen verbonden partijen.

Tabel 19 Formatie Vervoerregio

Formatie	Apparaatslasten		Overhead		Totaal	
	2019	2020	2019	2020	2019	2020
Directie			3	3	3	3
Strategie, bestuur en communicatie			11	11	11	11
Financien			16	16	16	16
Bedrijfsvoering			13	15	13	15
Kennis & Onderzoek	5	5	1	1	6	6
Beleid	8	8	1	1	9	9
Projecten	11	11	1	1	12	12
Projectbegeleiding	10	10	1	1	11	11
Gebieden & Programma's	6	6	1	1	7	7
Concessieverlening	3	3	1	1	4	4
Beheer, concessies en contracten	13	12	1	1	14	13
Vacatureruimte	1	0	0	0	1	0
Totaal	57	55	50	52	107	107

FINanciële Begroting

Het financieel perspectief heeft de volgende grondslag

- De activiteiten van de Vervoerregio worden uitsluitend gefinancierd vanuit de BDU-bijdrage
- Het rijk kan verstrekte BDU-middelen voor toekomstige uitgaven reserveren. Daarnaast is er ook sprake van 'gedwongen sparen' als subsidieaanvragers niet de geplande voortgang in infrastructuurprojecten kunnen realiseren;
- Voor infrastructuurprojecten wordt uitgegaan van een nieuwe investeringsraming conform scenario II in de kadernota 2020
- Bij een beschikking zijn bestuurlijke afspraken vastgelegd over de te realiseren mijlpalen en de financiële bijdragen. Hierbij moet helder zijn dat de Vervoerregio in staat is om, wanneer volgens afspraak de prestatie wordt geleverd, tot uitbetaling kan komen. De begroting en liquiditeitsoverzicht toont aan dat dit het geval is en de Vervoerregio in control is en hier beperkt risico loopt.

OVERZICHT BATEN EN LASTEN 2020

Tabel 20 Overzicht baten en lasten (x€ 1.000)

Lasten	JR 2018*	2019**	2020	2021	2022	2023
Verkeer & Vervoer	419.696	557.317	512.509	404.022	427.587	373.763
Overzicht Overhead	6.307	8.995	9.209	9.209	9.259	9.209
Algemene Dekkingsmiddelen	0	0	798	691	566	522
Totale Lasten	426.002	566.311	522.516	413.922	437.412	383.495
Baten	JR 2018*	2019**	2020	2021	2022	2023
Verkeer & Vervoer	15.694	55.134	40.659	15.272	40.945	10.018
Overzicht Overhead	89	100	80	0	0	0
Algemene Dekkingsmiddelen	429.468	396.264	395.915	395.809	395.684	395.640
Totale Baten	445.251	451.498	436.654	411.081	436.629	405.657
Saldo	JR 2018*	2019**	2020	2021	2022	2023
Verkeer & Vervoer	(404.001)	(502.182)	(471.850)	(388.750)	(386.641)	(363.746)
Overzicht Overhead	(6.218)	(8.895)	(9.129)	(9.209)	(9.259)	(9.209)
Algemene Dekkingsmiddelen	429.468	396.264	395.117	395.117	395.117	395.117
Totaal Saldo	19.249	(114.813)	(85.862)	(2.841)	(783)	22.163
Reserves	JR 2018*	2019**	2020	2021	2022	2023
Toevoeging/onttrekking Reserves	(60)	(1.460)	1.340	(60)	(60)	(60)
Verrekening met Spaarsaldo	JR 2018*	2019**	2020	2021	2022	2023
Verkeer & Vervoer	19.189	(116.273)	(84.522)	(2.901)	(843)	22.103
SALDO	JR 2018*	2019**	2020	2021	2022	2023
Verkeer & Vervoer	0	0	0	0	0	0

OVERZICHT INCIDENTELE BATEN EN LASTEN

Het overzicht incidentele baten en lasten laat zien of er een structureel evenwicht is. Wanneer structurele lasten gedekt worden door structurele baten is er sprake van een structureel evenwicht. Inzicht of begrotingsramingen een structureel of incidenteel karakter hebben is hierbij van groot belang.

Op basis van de **BBV-nota** incidentele baten en lasten, is duidelijk dat de BDU-ontvangsten van structurele aard zijn. De lasten die hierdoor gedekt worden, zijn dus ook structurele lasten. Desalniettemin telt een project (voornamelijk bij de IA Mobiliteit) dat een incidenteel karakter heeft, wel mee als structureel in voorliggende overzichten. Wanneer een bepaald project additionele bijdragen (van derden of vanuit het BDU) kent (de absolute tabel BDU) dan wordt deze wel als incidenteel beschouwd.

Tabel 21 Incidentele Baten & Lasten (x € 1.000)

Incidentele Baten en Lasten	JR 2018*	2019**	2020	2021	2022	2023
BATEN						
Amsteltram	1.100	25.673	15.404	0	25.673	3.064
Absolute BDU	8.489	21.443	17.214	8.181	8.181	0
Bijdragen 3den Overhead						
LASTEN						
Amsteltram	1.100	25.673	15.404	0	25.673	3.064
IA Mobiliteit	8.489	21.443	17.214	8.181	8.181	0
SALDO	0	0	0	0	0	0

• Amsteltram: Voor het Amsteltram project ontvangt de Vervoerregio incidentele bijdragen vanuit het rijk en gemeenten (Amstelveen en Uithoorn).

• IA Mobiliteit: Voor diverse projecten/initiatieven ontvangt de Vervoerregio incidentele bijdragen via de absolute tabel BDU. Het betreft volgende zaken:

Tabel 22 BDU Absolute tabel (X € 1.000)

BDU Absolute Tabel	JR 2018*	2019**	2020	2021	2022	2023
Beter Benutten		4.409				
Actie Programma OV		9.033	9.033			
Toezegging G3		8.001	8.181	8.181	8.181	
Totaal BDU Absolute Tabel	8.489	21.443	17.214	8.181	8.181	0

ONTWIKKELING BDU-SALDO 2020-2023

Tabel 23 Ontwikkeling fonds BDU (x € 1.000)

Ontwikkeling BDU-fonds	JR 2018*	2019**	2020	2021	2022	2023
Beginstand	188.330	207.437	91.224	6.642	3.800	2.957
Beschikte jaarbijdrage	406.372	416.741	412.331	403.299	403.299	395.117
Totaal Beschikbare BDU	594.702	624.238	503.555	409.940	407.099	398.075
Inzet BDU	(387.206)	(533.014)	(496.853)	(406.200)	(404.142)	(373.075)
Eindstand fonds BDU	207.497	91.224	6.702	3.800	2.957	25.000

MEERJARENOVERZICHT 2024-2029

De Vervoerregio hanteert in haar begroting een 10-jarige doorkijk. Het meerjarenoverzicht geeft een inzicht in de vertaling tussen ambities & beschikbare middelen tot en met 2019. De meerjarenbegroting heeft betrekking op begrotingsjaar 2020 en meerjarenbegroting 2021-2023. De in dit overzicht gepresenteerde additionele jaren geven een doorkijk op basis van de huidige actualiteit op basis van bestaande besluitvorming. Het overzicht geeft daarmee alleen effecten weer, zodat hierop jaarlijks bij de kadernota en begroting kan worden geanticipeerd. De getoonde programmeerbare ruimte zal in latere jaren dan ook worden ge-herijkt en worden geprogrammeerd voor de vier jaren die binnen de scope van de programabegroting vallen. Een 10-jarige doorkijk, biedt voldoende inzichten in de problematiek van beschikbare middelen ten opzichte van de ambities, ook al is het nog niet duidelijk wat de effecten van het toevoegen van nieuw beleid kan betekenen. Het meerjarenoverzicht 2019-2029 is te vinden in bijlage 3 (grafisch) en 4 (cijfers). De volgende aandames zijn opgenomen in deze meerjarenraming:

Voor de presentatie van de 10-jarige doorkijk zijn de bedragen waarvoor nog geen contracten en/of convenanten zijn afgesloten aangeduid in het blauw.

Volgende uitgangspunten worden gehanteerd:

- Voor de Investeringsagenda Mobiliteit wordt uitgegaan van een hoogte van € 100 miljoen vanaf 2022. Tot 2020 is deze agenda gevuld met projecten in de planuitwerking en realisatiefase en geeft het totaal beeld (van initiatief tot realisatie) binnen het programma aan dat een bedrag van € 100 miljoen een reële inschatting is. Deze inschatting wijkt af van de inschatting uit het meerjarenbeeld uit de begroting 2019 (waar € 80 gehanteerd werd). Aan dit bedrag kunnen geen rechten ontleend worden. Samen met de gemeenten moet verder gekeken worden naar het ambitieniveau in relatie tot de beschikbare middelen. Het prioriteren van projecten op (lange) termijn maakt hier onderdeel van uit;
- Daar waar contracten voor BORI, MVP en concessies aflopen wordt een nieuwe lijn toegevoegd. Het gaat om wettelijke taken waarvan het benodigde budget nog niet is vastgesteld. Voor de meerjarenraming wordt voor de hoogte uitgegaan van de laatst bekende jaarschijf van het lopende convenant/contract;
- De nog te programmeren ruimte is het restbedrag na inschatting op de diverse sub-programma's. Het geeft een indicatie hoeveel ruimte er is voor nieuw beleid/maatregelen;

Het 10-jaren beeld geeft weer dat er tot 2023 weinig tot geen nieuw beleid gevoerd kan wor-

den zonder dat dit een gevolg heeft voor andere activiteiten. Door dit inzicht te geven kan de Vervoerregio samen met haar partners nadenken over het bestaande beleid en de focus richting de toekomst.

OVERZICHT BATEN EN LASTEN PER TAAKVELD

Tabel 24. Overzicht baten en lasten per taakveld (x € 1.000)

Begroting per taakveld	JR 2018*	2019**	2020	2021	2022	2023
2.1. Verkeer en Vervoer	115.440	259.670	259.993	181.215	210.239	158.069
2.5. Openbaar Vervoer	304.256	297.647	252.516	222.807	217.348	215.754
0.5. Treasury	0	0	798	691	566	522
0.4. Overhead	6.307	8.995	9.209	9.209	9.259	9.209
Totaal Lasten						
2.1. Verkeer en Vervoer	426.002	566.311	522.516	413.922	437.412	383.555
2.5. Openbaar Vervoer	114.319	257.243	261.333	181.155	210.178	158.010
0.5. Treasury	304.256	297.647	252.516	222.807	217.348	215.754
0.4. Overhead	1.061	966	798	691	566	522
Totaal Baten¹	6.307	8.995	9.209	9.209	9.259	9.209
Resultaat	60	1.460	(1.340)	60	60	60
0.10 Onttrekking/toevoeging aan reserves	(60)	(1.460)	1.340	(60)	(60)	(60)
Resultaat	0	0	0	0	0	0

¹ De onttrekking uit de BDU wordt in deze tabel als 'Baten' opgenomen.

UITEENZETTING FINANCIËLE POSITIE

Geprognoseerde balans

In het Besluit Begroting en Verantwoording is de verplichting vastgesteld dat een geprognoseerde begin- en eindbalans van de begrotingsjaren opgenomen moet worden onder de uiteenzetting van de financiële positie. Om de ontwikkelingen van de belangrijkste activa en passiva inzichtelijk te maken, wordt in de begroting een meerjarige geprognoseerde balans voorgeschreven. De geprognoseerde balans geeft inzicht in de gezondheid van de financiële positie van de Vervoerregio en de ontwikkelingsrichting hiervan.

Tabel 25 Geprognoseerde balans (x € 1.000)

ACTIVA	JR 2018*	2019**	2020
A1 Vaste Activa			
A1331a Leningen aan openbare lichamen	68.401	59.078	41.474
A1332C Overige uitzettingen looptijd ≥ 1 jaar	12.417	0	0
Totaal vaste activa	80.818	59.078	41.474
A2 Vlottende Activa			
A 221 Vorderingen op openbare lichamen	991	0	0
A 223a R/C verhouding met het rijk	183.579	18.491	2.084
A223b R/C verhouding overige niet-financiële instellingen	(143)	0	0
A224 Overige Vorderingen	5.958	519	2.846
A225c Overige uiteenzettingen met looptijd ≤ 1 jaar	62.599	10.599	18.958
A23 Liquide middelen (kas – en banksaldi)	3.398	3.000	767
A29c Nog te ontvangen bijdragen van overige overheid	337	0	0
A29d Overige overlopende activa	173	0	0
Totaal Vlottende Activa	256.892	32.609	24.655
Totaal Activa	337.710	91.687	66.129
PASSIVA	JR 2018*	2019**	2020
P1 Vaste Passiva			
P112 Bestemmingsreserve	796	328	388
P133 – Onderhandse leningen van binnenlandse banken		0	60.000
Totaal Vaste Passiva	796	328	60.388
P2 Vlottende Passiva			
P213 Overige vlottende schulden	30.015	0	0
P29b Vooruit ontvangen bijdragen van het rijk	207.538	91.359	5.741
P29c Vooruit ontvangen bijdragen van overige overheid	988	0	0
P29d Overige Overlopende passiva	98.373	0	0
Totaal Vlottende Passiva	336.914	91.359	5.741
Totaal Passiva	337.310	91.687	66.129

RESERVES 2018-2023

Onderstaande tabel geeft het saldo van de reserves per jaarschijf weer. De Vervoerregio heeft per 1 januari 2020 alleen nog een bestemmingsreserve voor ICT-materiaal.

Tabel 26 Reserves (x € 1.000)

Omschrijving	JR 2018*	2019**	2020	2021	2022	2023
Koersverschillen kapit.Markt.	528	0	0	0	0	0
Bestemmingsreserve ICT	268	328	388	448	508	568
Bestemmingsreserve boetegelden		1.400	-1.400			
Totaal Reserves	796	1.728	388	448	508	568

BIJLAGEN

BIJLAGE 1 : INDICATOREN

Op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) zijn gemeenten gehouden in de programma's in de begroting ([artikel 8 BBV](#)) en in de programmaverantwoording in het jaarverslag ([artikel 25 BBV](#)) de beoogde en gerealiseerde maatschappelijke effecten van de verschillende programma's toe te lichten aan de hand van zogenaamde beleidsindicatoren. Deze zijn ook van toepassing op de Vervoerregio via de Wet gemeenschappelijke Regeling (Wgr). Voor de Vervoerregio betekent dit, na het vervallen van de indicatoren voor het taakveld Verkeer & Vervoer, dat alleen de [verplichte indicatoren](#) met betrekking tot het taakveld Bestuur en Ondersteuning opgenomen te moeten worden.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de voor de Vervoerregio relevante indicatoren. Tabel 27 geeft de gegevens weer die gebruikt worden om tot de uitkomsten van de indicatoren te komen.

Tabel 27 Indicatoren Bedrijfsvoering

Gegeven	Bron	2019	2020
Formatie	Eigen gegevens	107 FTE	107FTE
Bezetting	Eigen gegevens	96,17 FTE	96,17FTE
Inwoners ^[1]	CBS	1.553.774	1.553.774
Apparaatskosten ^[2]	Begroting	€ 14.228.234	€ 15.129.709
Totale loonsom	Begroting	€ 9.677.263	€ 10.136.230
Totale Overhead	Begroting	€ 8.994.890	€ 9.209.225
Totale inhuur	Begroting	€ 4.550.971	€ 4.993.479
Totale Lasten	Begroting	€ 566.311.486	€ 522.515.831

Indicator	Meting	2019	2020
Formatie	Fte per 1.000 inwoners	0,0689	0,0689
Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	0,0619	0,0619
Apparaatskosten	Kosten per inwoner	€ 9,16	€ 9,74
Externe Inhuur	Kosten als % van totale loonsom + totale inhuur externen	32%	33%
Overhead	% van de totale lasten	1,59%	1,76%

¹ Informatie inwonersaantallen per 31/12/2018 vanaf CBS statistieken. Wanneer cijfers beschikbaar komen voor 2019 worden deze aangepast in de definitieve versie van de programmabegroting. In het totaal aantal inwoners zijn ook de inwonersaantallen van de gemeente Haarlemmerliede/Spaarwoude (toegevoegd bij gemeente Haarlemmermeer) reeds opgenomen.

² Onder Apparaatslasten worden zowel de personele als de materiële apparaatslasten verstaan van het programma Verkeer & Vervoer, alsook van de overhead. Dit conform de bepalingen in het BBV.

BIJLAGE 2 : OVERZICHT ACHTERGRONDINFORMATIE

[Beleidskader Mobiliteit](#)

Investeringsagenda Verkeer & Vervoer

[Concessie Amsterdam](#)

[Concessie Amstelland-Meerlanden](#)

[Concessie Waterland](#)

[Concessie Zaanstreek](#)

[Convenant Beheer en Onderhoud Railinfrastructuur](#)

[Convenant MVP-metro \(Meerjaren Vervangingsprogramma\)](#)

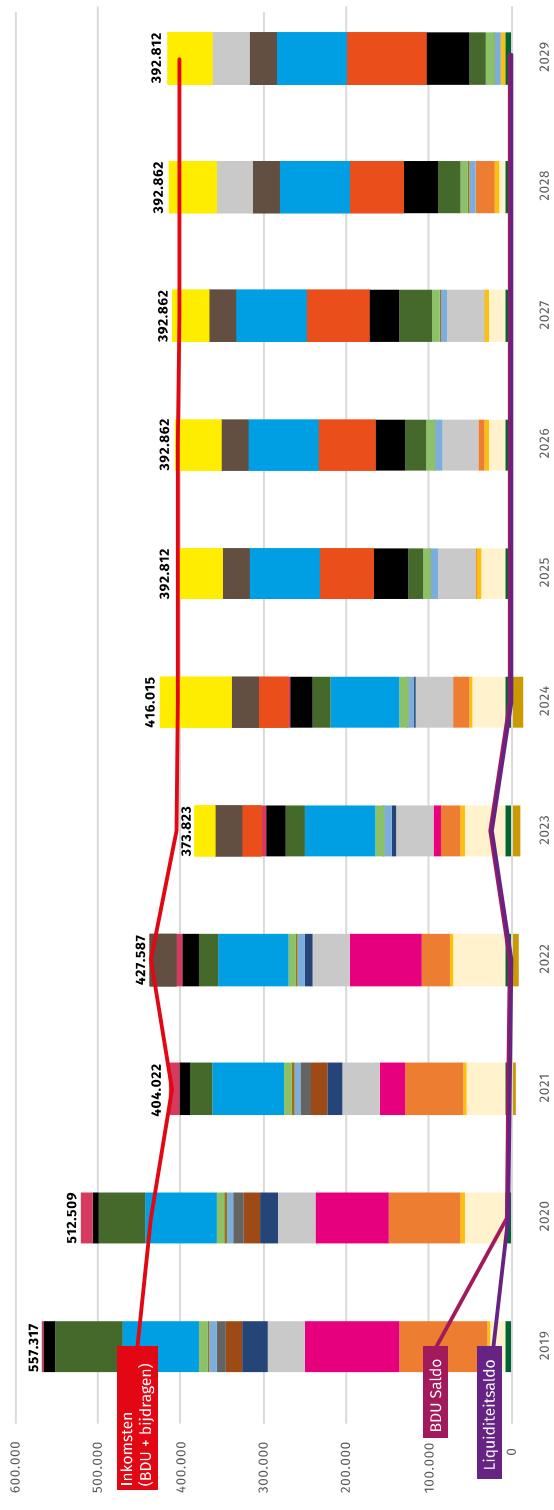
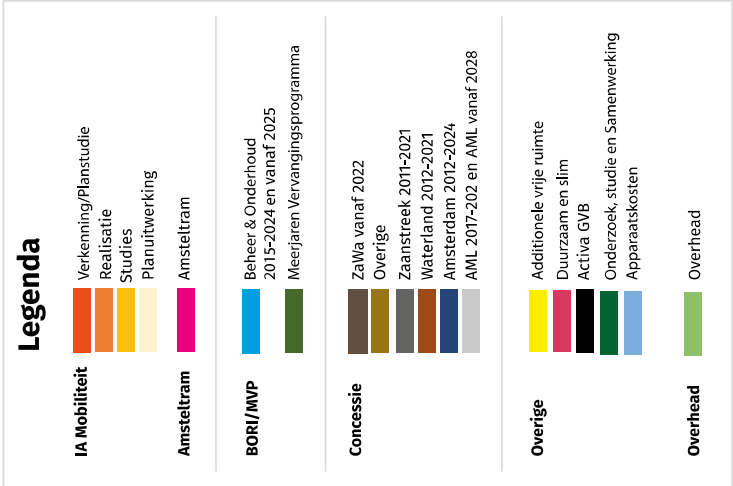
[Amsteltram](#)

Investeringsagenda Smart Mobility

BIJLAGE 3 : AFKORTINGEN EN BEGRIPPEN LIJST

BIM :	Beleidskader Inclusieve Mobiliteit
BDU:	Brede Doel Uitkering
BURAP:	Bestuursrapportage
BORI:	Beheer & Onderhoud Rail Infrastructuur
BBV:	Besluit Begroting en Verantwoording
DOVA/NDOV:	Samenwerkingsverband van Decentrale Overheden
FIDO:	Wet Financiering Decentrale Overheden
HOVASZ:	Hoogwaardig Openbaar Vervoersverbinding Aalsmeer en Schiphol-Zuid
IA :	Investeringsagenda
KPVV:	Kennisplatform Verkeer & Vervoer
Maas:	Mobility as a Service
M7:	Het metromateriaal M7 is een toekomstige serie metrotreininstellen voor de Amsterdamse metro
MRA :	Metropoolregio Amsterdam
MRDH:	Metropoolregio Rotterdam Den Haag
MIRT:	Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport
MVP:	Meerjaren Vervangingsprogramma Metro
NDW:	Nationale Databank Wegverkeersgegevens
OV:	Openbaar Vervoer
TBGN:	Tijdelijke Buitengebruikname
VENOM:	Regionale verkeersmodel voor de Metropoolregio Amsterdam
V&V :	Verkeer en Vervoer
Wgr:	Wet Gemeenschappelijke Regeling
ZAWA:	Zaanstreek Waterland
ZWASH:	Programma Zuidwest Amsterdam – Schiphol – Hoofddorp
15G:	Tramserie 15G is een serie trammaterieel in aflevering voor de Amsterdamse tram

BIJLAGE 4 Grafische weergave programmabegroting 2020-2023 (incl. meerjarenbeeld)

BIJLAGE 5 : CIJFERS BIJ GRAFISCHE WEERGAVE

Beginsaldo BDU 207.497

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Inkomsten (BDU + bijdragen)	451.498	436.654	411.081	436.629	405.657	402.529	402.475	402.421	402.367	402.313	402.258
IA Mobiliteit: Realisatie	106.991	87.192	69.328	33.814	23.439	20.715	2.696	7.176	671	23.548	
IA Mobiliteit : Planuitwerking	17.319	48.808	46.672	62.186	49.037	38.280	28.845	20.000	20.000	7.500	
IA Mobiliteit : Verkenning/Planstudie	0	0	0	0	23.524	37.005	64.459	68.824	75.329	64.952	96.000
IA Mobiliteit: Studies	4.000	4.000	4.000	4.000	4.000	4.000	4.000	4.000	4.000	4.000	4.000
Amsteltram	112.981	88.796	31.220	86.424	10.331	0	0	0	0	0	0
Concessie AML 2017-2027	45.557	45.360	45.360	45.360	44.818	44.818	44.818	44.818	44.818	44.818	
Concessie AML vanaf 2028										44.818	44.818
Concessie Amsterdam 2012-2024	30.260	21.503	17.163	9.741	5.598	1.044					
Concessie Amsterdam vanaf 2025							-1.956	-4.956	-7.956	-10.956	-13.956
Concessie Waterland 2012-2021	19.332	19.432	19.536								
Concessie Zaanstreek 2011-2021	12.628	12.628	12.628								
Concessie ZaWa vanaf 2022				32.164	32.164	32.164	32.164	32.164	32.164	32.164	32.164
Concessie – Overige	2.321	2.321	2.255	1.321	221	221	221	221	221	221	221
Beheer & Onderhoud 2015-2024	91.265	87.955	86.441	85.770	85.804	84.330					
Beheer & Onderhoud vanaf 2025							84.330	84.330	84.713	84.330	84.330
Meerjaren Vervaningsprogramma	82.121	55.271	27.159	23.470	22.909	20.944	18.327	26.046	39.618	28.097	19.682
Activa GVB	14.163	8.046	12.265	19.522	24.240	27.552	41.228	36.021	35.715	40.408	52.601
Duurzaam & Slim	2.220	14.370	13.020	6.920	5.320	900	900	900	900	900	900
Onderzoek, studie en Samenwerking	8.154	8.176	8.431	8.431	8.294	8.294	8.294	8.294	8.294	8.294	8.294
Additionele vrije ruimte					25.679	87.303	56.041	56.579	45.930	56.141	55.313
Apparaatskosten	8.005	8.651	8.544	8.464	8.445	8.445	8.445	8.445	8.445	8.445	8.445
Totale Lasten Programma V&V	557.317	512.509	404.022	427.587	373.823	416.015	392.812	392.862	392.862	392.862	392.812
Overhead incl.rentelasten en res.bestemming	10.455	8.667	9.961	9.886	9.791	9.727	9.723	9.619	9.564	9.510	9.506
Totale Lasten Overhead + rentelasten	10.455	8.667	9.961	9.886	9.791	9.727	9.723	9.619	9.564	9.510	9.506
Exploitatiesaldo (Baten - Lasten)	-116.273	-84.522	-2.901	-843	22.043	-23.213	-60	-60	-60	-60	-60
BDU Saldo	91.224	6.702	3.800	2.957	25.000	1.787	1.727	1.667	1.607	1.547	1.487
Liquiditeitsaldo	22.777	4.215	1.773	990	23.153	0	0	0	0	0	0